głos LUDU
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

DZIŚ W NUMERZE:

Spacerkiem wzdłuż granicy str. 3
Goście honorowi... str. 4
PUDŁO – rubryka młodzieżowa str. 5
Wróciliśmy z dalekiej podróży str. 8

SOBOTA
9 KWIETNIA 2005
NR 42
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

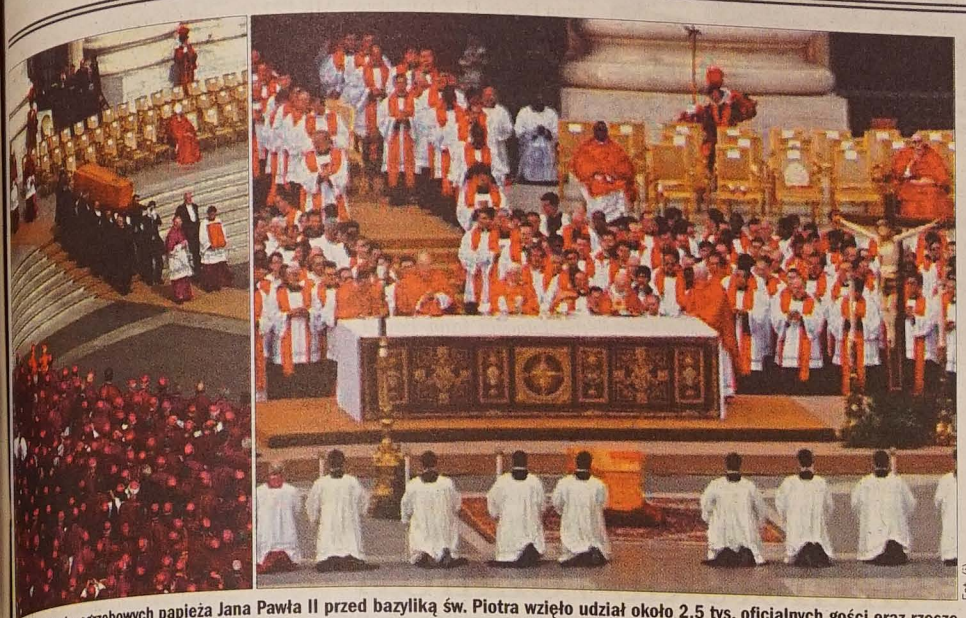

W uroczystościach pogrzebowych papieża Jana Pawła II przed bazyliką św. Piotra wzięło udział około 2,5 tys. oficjalnych gości oraz rzesze wiernych z całego świata.

Fot. (i)

JAN PAWEŁ II NIE CHCIAŁ ZATRZYMAĆ ŻYCIA DLA SIEBIE

Papieża żegnały miliony ludzi

WATYKAN (PAP, sch) – Miliony osób na Placu św. Piotra, ulicach Watykanu i Rzymu oraz przy ekranach telewizorów żegnały wczoraj zmarłego w sobotę pierwszego papieża Polaka, Jana Pawła II.

Uroczystość żałobna rozpoczęła się rano w Bazylice św. Piotra od złożenia ciała papieża do trumny. O godz. 8 trumna z cyprysowego drewna z ciałem Jana Pawła II stanęła na placu przed bazyliką. Rozpoczęła się msza św. żałobna, w której wzięło udział dwieście oficjalnych delegacji z szefami państw i rządów oraz przedstawicielami rodów królewskich i książęcych, przywódcami wyznań i religii z całego świata oraz szefami największych organizacji międzynarodowych.

Mszy świętej koncelebrowanej przez pochodzących ze wszystkich kontynentów kardynałów, w tym patriarchów katolickich Kościołów Wschodnich, przewodniczył dziekan Kolegium Kardynalskiego, niemiecki kardynał **Joseph Ratzinger**, który wygłosił również homilię. Powiedział w niej m.in., że Karol Wojtyła zdał sobie sprawę, jak prawdziwe jest słowo Pana: *Kto chce zachować swe życie, straci je, a kto straci je, ten je zachowa. Nasz papież, jak wszyscy wiemy, nigdy nie chciał zachować życia, zatrzymać go dla siebie, pragnął dać siebie samego bez ograniczeń, aż do ostatniej chwili* – stwierdził kardynał.

Msza została odprawiona po łacinie i włosku, a niektóre jej fragmenty również w innych językach (np. czytania po hiszpańsku i angielsku). Po mszy trumnę złożono w grobie w Grotach Watykańskich. W tej ceremonii wzięli udział tylko najbliżsi przyjaciele i współpracownicy papieża z arcybiskupem **Stanisławem Dziwiszem**.

Wpisali się do księgi kondolencyjnej

OSTRAWA (s) – W gronie osób, które dokonały wczoraj wpisu do księgi kondolencyjnej w związku ze zgonem papieża Jana Pawła II, wyłożonej w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie, znaleźli się prezes ZG PZKO, **Zygmunt Stopa**, członek ZG PZKO, **Władysław Kristen**, oraz prezes Koła Polskich Kombatantów w RC, **Bronisław Firla**.

AutoCont SIMPO
Ośrodek Szkoleniowy
w Czeskim Cieszynie
akredytowany w MŠMT ČR
zaprasza na
dziesięciodniowy
KURS
KOMPUTEROWY
dla początkujących w każdym wieku:
Windows, Word, Excel, Internet, e-mail
Termin: 18. - 29. 4.
Koszt: 3.950 Kč
(w tym obiady i napoje)
informacje i zgłoszenia:
ul. Główna 25 lub Smetany 9
e-mail: edu@simpo.cz
tel.: 777 858 954
Oferujemy też:
komputery, komponenty, oprogramowanie (pakiety softwarowe, gry, antywirusy), drukarki, skanery, tel. komórkowe (ładowarki, osłony, karty SIM, kredyty).
Zakup w cenie 400 Kč = darmowa godzina korzystania z Internetu w Ośrodku Szkoleniowym (maks. 5 godz.)!
HY-012

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie duże, opady deszczu, w górach śniegu. Temperatura w nocy od 7 do 9 st. C, w dzień od 8 do 10 st. C.

NIEDZIELA – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, lokalne przelotne opady deszczu, w górach śniegu. Temperatura w nocy od 1 do 3 st. C, w dzień od 8 do 12 st. C.

PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie umiarkowane. Możliwe mgły. Temperatura w nocy od 3 do -1 st. C, w dzień od 11 do 15 st. C.

ISSN 1212-4222

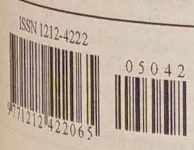

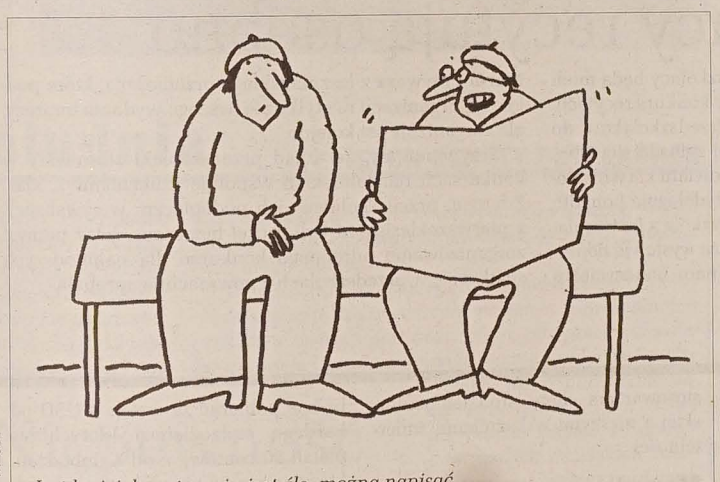

– *Jest lepiej, bo o tym, że jest źle, można napisać.*

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

NA ŚLĄSKO-OSTRAWSKIM ZAMKU

Partnerskie rozmowy

OSTRAWA (mro) – Choć program Czesko-Polskich Dni w Ostrawie został de facto odwołany z powodu żałoby narodowej w Polsce, to jednak niektóre akcje o nie rozrywkowym charakterze odbywają się według planu.

Jedną z nich było spotkanie „Partnerskich miast i gmin", które doszło do skutku w czwartek na śląsko-ostrawskim zamku. Na spotkaniu z udziałem wiceprezes Czesko-Polskiej Izby Handlowej, **Věry Palkovskiej**, radcy handlowego Ambasady RP w Pradze, **Bernarda Błaszczyka**, oraz konsula generalnego RP w Ostrawie, **Andrzeja Kaczorowskiego**, jak i konsulów handlowych czeskiego w Katowicach, **Milana Peprníka**, i polskiego w Ostrawie, **Piotra Czosnyki**, oraz przedstawicieli Euoregionu „Śląsk Cieszyński" dyskutowano m.in. o współpracy transgranicznej i źródłach jej finansowania. **Ciąg dalszy na str. 2**

POLSKI JARMARK NA ZAMKU

Handel i kultura

OSTRAWA (mro) – Do niedzielnego wieczora dziedziniec śląsko-ostrawskiego zamku będzie rozbrzmiewał tonami polskich pieśni i nawoływaniami sprzedawców. Trwa tam bowiem „Jarmark Polski", na którym 35 firm wywodzących się od Prudnika przez Jastrzębie Zdrój po Wodzisław, a także 17 zrzeszonych w krakowskiej „Cepelii" wystawia wyroby rękodzieła artystycznego. Jarmark przygotowała Czesko-Polska Izba Handlowa.

Oprócz przyjemności kupowania po polsku przybyli mogą wysłuchać i obejrzeć występy Zespołu Pieśni i Tańca „Opole" i grupy tańca nowoczesnego „Adena" – obydwa z Opola (w sobotę) oraz orkiestry dętej i zespołu tanecznego z Konopisk koło Częstochowy. Przedstawiciele tej gminy przyjechali nad Ostrawicę w poszukiwaniu partnera do współpracy transgranicznej.

PŁYWACKIE MISTRZOSTWA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Górowali gospodarze

BYSTRZYCA (man) – Czwartkowe przedpołudnie przebiegało w Bystrzycy pod znakiem emocji sportowych. Na szkolnej pływalni rozegrane zostały Mistrzostwa Szkół Podstawowych w Pływaniu.

W imprezie organizowanej przez szkołę im. Stanisława Hadyny uczestniczyło blisko 120 uczniów z 11 zaolziańskich polskich szkół podstawowych. Co roku w mistrzostwach biorą udział również uczniowie czeskiej podstawówki w Bystrzycy. Oprócz wychowawców i organizatorów nad sprawnym przebiegiem wyścigów pływackich czuwał sędzia, **Ivo Konvička**, były wysokiej klasy pięcioboista nowoczesny. Obecnie pod jego okiem trenują utalentowani bystrzyccy pływacy. To tłumaczy fakt, że do grona najlepszych należeli właśnie młodzi bystrzyczanie. **Ciąg dalszy na str. 8**

EUROPEJSKA JAKOŚĆ
POLSKIE CENY
CZESKIE DPH
CENTRUM OPEN OKNA DRZWI
CENTRUM OKIEN I DRZWI OPEN
Cieszyn, ul. Zamkowa 2
przy Moście Przyjaźni
tel./fax: +48 33 852 17 00
Eurotel: 720 142 119
e-mail: gw.open@atlas.cz
HY-010

LEKCJE POKAZOWE – DOSKONAŁA INSPIRACJA

Liczy się kreatywność

MILIKÓW (bag) – Lekcjom otwartym z języka polskiego i wychowania muzycznego przysłuchiwała się ostatnio w PSP w Milikowie kilkunastoosobowa grupa zaolziańskich nauczycieli zainteresowanych metodami nauczania i formami pracy w szkole niepełnej.

Spotkanie pomogło zorganizować Centrum Pedagogiczne w Czeskim Cieszynie, nawiązując w ten sposób do udanych zajęć metodycznych w Gródku. Jest to niejako próba zapoczątkowania nowej tradycji wzajemnej wymiany pomysłów i doświadczeń.

Podczas zajęć prowadzonych przez **Wandę Suszkę**, których tematem wiodącym były mity greckie, uczniowie klas 3, 4 i 5 wyszukiwali punkty styczne i różnice pomiędzy mitem, legendą, baśnią i bajką, przypomnieli sobie i zrealizowali w postaci filmu mit o Syzyfie, a podczas pomysłowego konkursu powtórzyli wiadomości z matematyki, nauki o kraju i przyrodzie. Nie chodziło tylko o wykazanie się znajomością poszczególnych tematów, w poszukiwaniu odpowiedzi dzieci mogły korzystać z encyklopedii, podręczników czy komputerów.

Ważna bowiem w dzisiejszych czasach jest kreatywność, umiejętność wyszukiwania potrzebnych danych i kojarzenia faktów. Prezentowana lekcja była też doskonałym przykładem uczenia się kolektywnej pracy i współodpowiedzialności za jej wynik.

Nauka nowej piosenki, poznanie wartości nut (przy pomocy rozkrojonego jabłka), panowanie nad oddechem były tematem drugiej lekcji pokazowej, prowadzonej przez **Krystynę Pyszko**. Śpiew w połączeniu z ruchem stworzył atmosferę wesołej, luźnej zabawy, a prośby dzieci o „jeszcze" były najlepszą oceną prowadzonych w ten sposób zajęć.

Ciąg dalszy na str. 3

U rodaków

■ Podczas Klubowych Mistrzostw Świata w karate w włoskim Vasto 6-osobowa ekipa KS Shindo z Cieszyna w konkurencji kata zdobyła 4 medale. Srebrne krążki wywalczyli Maciej Wilczek i Agata Gesing, a brązowe Sara Heczko i Daniel Kubicius. W mistrzowskich zmaganiach wzięło udział blisko półtora tysiąca zawodników z kilkudziesięciu klubów europejskich.

■ Festiwal Filmowy „Era Nowe Horyzonty" rozpocznie się już za 4 miesiące. Od 21 do 31 lipca Cieszyn żył będzie światowym kinem. Królową tegorocznego festiwalu będzie kinematografia indyjska. Kinomani zobaczą ok. 20 tamtejszych produkcji filmowych. Obok komercyjnych obrazów prezentowane będzie kino artystyczne oraz przełomowe indyjskie dzieła filmowe.

■ W czerwcu odbędzie się paraolimpiada organizowana co roku w Radziechowych-Wieprzu przez Stowarzyszenie Dzieci Serc. Rok temu wzięło w niej udział ponad tys. dzieci z całej Polski, w tym również dzieci z powodu kalectwa w ogóle nie wychodzące z domu. Konkurencje dostosowane są do ich zdolności, każde dziecko ma pomocnika – zdrowego rówieśnika. Organizatorzy zbierają przeróżne pióra do robienia pióropuszy, by zawody mogły się odbyć w stylu indiańskim.

■ Skoczów to jedyne miasto w Polsce, gdzie można jeszcze uczestniczyć w unikatowym obrzędzie. Każdego roku w wielki piątek odziany w słomę Judosz spalany jest w ogniu, który zniszczy wyrządzone przez niego zło. Judosza ulicami Skoczowa prowadzą na śmierć halabardnicy i tłumek hałasujących kołatkami dzieci. Hałas ma wyganiać z ulic i domów zło oraz przypominać trzęsienie ziemi, które wystąpiło na Golgocie, gdy Chrystus umierał na krzyżu. Na rynku Judosz kłania się ratuszowi i burmistrzowi, obok kościoła składa uszanowanie proboszczowi. Dawniej rola Judosza była wyróżnieniem, zabiegało o nią wielu mężczyzn.

■ By podziękować Bogu za wszystkie łaski mieszkańcy Radziechowów budują na górze Matyska Beskidzką Golgotę. W wielki piątek po raz pierwszy przy nowych stacjach odbyła się Droga Krzyżowa. Kilka lat temu dzięki pomysłowi nieżyjącego już proboszcza ks. Stanisława Gawlika na szczycie góry stanął 20 m krzyż. Od tego momentu na ponadkilometrowej ścieżce budowana jest Beskidzka Golgota, dzięki której Radziechowy staną się miejscem pielgrzymkowym słynnym w całej Polsce.

■ 53-letnia Sylwia Prawdzik z DPS w Pogórzu reprezentowała Polskę na Światowych Igrzyskach Olimpiad Specjalnych w Nagano (dla osób niepełnosprawnych umysłowo), skąd przywiozła srebrny medal w biegu narciarskim na 1000 m. W DPS-ie, gdzie mieszka 200 niepełnosprawnych umysłowo kobiet, działa sekcja sportowa. Podobna sekcja działa też w DPS w Drogomyślu. Mieszkający tam Dariusz Kalinowski przywiózł z Nagano brązowy medal wywalczony w biegu na 500 m oraz złoty zdobyty w sztafecie.

■ W Cieszynie po raz drugi odbędzie się Festiwal Sztuki Bezdomnej. Większość happeningów odbędzie się na ulicy. Organizatorzy festiwalu zamierzają na dworcu PKP urządzić pokaz fotografii przedstawiających życie bezdomnych w miejscach, gdzie zaczynają znów stawać na nogi. Równie oryginalnym pomysłem jest także wystawa „Między Domami" – grafiki, rysunki i obrazy zostaną zawieszone między filarami podcieni na rynku. Wyróżnieni autorzy wierszy i tekstów literackich wezmą udział w wieczorkach poetyckich. Najlepsze utwory zostaną wydane w Tomiku Poezji Bezdomnej. **Opr. (man)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. ROMAN BASELIDES

Organizatorzy na przygotowanie nabożeństwa mieli zaledwie jedną dobę, a pomimo to w Lasku Miejskim modliło się blisko 700 wiernych – zarówno z Jabłonkowa, jak i z okolicznych miejscowości. Mszę św.celebrował o. Edward Cokot **z parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Łomnej Górnej.**

PIERWSZA MSZA ŚW. W LASKU MIEJSKIM

W intencji papieża

JABŁONKÓW (man) – Począwszy od minionej niedzieli w wielu kościołach zaolziańskich odprawiane są msze żałobne w intencji zmarłego papieża Jana Pawła II. Z inicjatywy MK PZKO w Jabłonkowie takie nabożeństwo odprawione zostało w ub. środę w Lasku Miejskim w Jabłonkowie.

We mszy świętej celebrowanej przez ks. **Edwarda Cokota** – proboszcza górnołomniańskiej parafii pw. Podwyższenia Krzyża Św. uczestniczyło bez mała 700 wiernych. Podczas homilii ks. Edward przypomniał orędzie papieża do wiernych oraz olbrzymi wkład Ojca Świętego, usiłującego dotrzeć do serc ludzi. – *Fundamentem działalności Jana Pawła II była godność każdego człowieka* – powiedział o. Edward. – *Człowiek niesie odpowiedzialność za swoją wolność. Jedna droga prowadzi do Chrystusa, druga natomiast od Chrystusa* – przypomniał słowa Ojca Świętego skierowane do młodzieży. Podczas nabożeństwa zaśpiewały chóry „Gorol" i parafialne.

– *Chcieliśmy w należny mu sposób uczcić papieża Polaka. A ponieważ w Jabłonkowie, podobnie zresztą jak w innych regionach naszego kraju, nie wykazywał w tym kierunku szczególnej inicjatywy, zorganizowaliśmy to nabożeństwo żałobne* – powiedział nam prezes MK PZKO w Jabłonkowie **Jan Ryłko.** Inicjatywę Koła wsparł zastępca burmistrza Jabłonkowa, **Sławomir Jakus**.

Pellety zamiast koksu

PIOSECZNA (kor) – Firma „Ponast" z Wałaskiego Międzyrzecza przeprowadzi rekonstrukcję kotłowni budynku czeskiej szkoły i czesko-polskiego przedszkola. Na razie kotłownia opalana jest koksem, po rekonstrukcji za opał posłużą pellety produkowane z masy drzewnej.

Prace ruszą 1 maja, a zakończone zostaną w czerwcu. Ich koszt wyniesie 900 tys. Kc, 560 tys. spłynie z Funduszu Ochrony Środowiska.

Partnerskie rozmowy

Dokończenie ze str. 1

Podawano przykłady, jak np. koordynację planów inwestycyjnych na Olzie z udziałem Związku Komunalnego Ziemi Cieszyńskiej i Wędryni, czy realizowanego we współpracy Wędrynia-Goleszów systemu tras spacerowych i trasy rowerowej wzbogaconych możliwością zwiedzania muzeów i poznawania historii stroju cieszyńskiego. Mówiono także o unijnych programach Phare CBC i Interreg.

Przedstawiciel czeskiego MSZ, **Rudolf Opatřil,** podkreślił, że i Praga zauważa konieczność maksymalnego udrożnienia czesko-polskiej granicy.

Na zakończenie obrad miasta Studenka i Dąbrowa Górnicza podpisały list intencyjny o nawiązaniu współpracy partnerskiej.

Żabom na ratunek

CIERLICKO (wak) – Od dwóch tygodni dziesiątka wolontariuszy ze Stowarzyszenia Ekologicznego „Łucyna" pełni dyżury nad akwenem w Cierlicku i przenosi w wiadrach żaby przez jezdnię.

– *Trwa sezon godowy. Ropuchy, budzą się z zimowego letargu i przemieszczają się do jeziora, w którego nurtach się rozmnażają. By tam się dostać, muszą sforsować ruchliwy odcinek drogi* – mówi **Jan Vachoušek**, jeden z członków Stowarzyszenia. – *Migracja ma charakter masowy. Na jednym metrze kwadratowym znajduje się czasem nawet po kilkanaście ropuch. Wystarczy więc jeden samochód, by zakończyła się ona masakrą. Postanowiliśmy temu zaradzić. To pożyteczne zwierzęta. Zwalczają komary, które są wrogami letników. W ub. roku uratowaliśmy w ten sposób co najmniej 5 tys. żab.*

Za mniej więcej trzy tygodnie żaby będą wracać. I wtedy ponownie potrzebna będzie pomoc ludzi.

Dotacje rozdysponowane

JABŁONKÓW (kor) – Rada miejska rozdysponowała pieniądze na społeczne inicjatywy kulturalne. Podczas gdy do podziału było 300 tys. Kc, do ratusza wpłynęły wnioski o dotacje na sumę 725 tys. Kc.

MK PZKO otrzyma na organizację Gorolskigo Święta 30 tys., natomiast jego Izba Regionalna im. Adama Sikory 10 tys. Kc. Po 10 tys. Kc przyznano także chórowi męskiemu „Gorol", zespołom „Zaolzi", „Zaolzioczek", „Nowina", „Lipka" i „Torka". 6 tys. Kc przyznano chórowi kościelnemu przy parafii pw. Bożego Ciała, 2 tys. zaś polskiemu przedszkolu. Dotację w wysokości 13 tys. Kc otrzyma zespół taneczny „Rytmik".

Przedszkolacy recytują osobno

LESZNA DOLNA (sch) – Polscy przedszkolacy będą mieli w czwartek swój pierwszy samodzielny konkurs recytacji.

Na Pierwszy Przegląd Recytacji Przedszkolaków do przedszkola w Trzyńcu Lesznej Dolnej zgłosiła się czterdziestka dzieci z polskich przedszkoli powiatu karwińskiego i frydeckiego, jednego uczestnika wydeleguje ponadto zaprzyjaźnione z organizatorami przedszkole z Jastrzębia. – *Ustaliliśmy, że każde przedszkole może wystawić najwyżej dwóch recytatorów* – powiedziała nam nauczycielka **Maria Przywara** z leszniańskiego przedszkola, które podjęło się organizacji nie tylko pierwszego wydania imprezy, ale zorganizuje też kolejne.

Przypomnijmy, że dotąd przedszkolaki startowały w konkursach recytatorskich wspólnie z uczniami 1. klas. Zdaniem przedszkolanek, ich podopieczni w rywalizacji z pierwszoklasistami byli raczej bez szans, toteż pomysł zorganizowania odrębnego konkursu dla najmłodszych spotkał się w przedszkolach z powszechną aprobatą.

Testament papieża

W czwartek został opublikowany testament **Jana Pawła II**. Pierwsza notatka nosi datę 6 marca 1979 r., ostatnia – 17 marca 2000 r. Zbieżność marcowych dat nie jest przypadkowa. Papież pisał go bowiem zwykle w czasie rekolekcji wielkopostnych.

Jan Paweł II rozpoczyna cytatem z Ewangelii wg św. Mateusza: *Czuwajcie, bo nie wiecie, kiedy Pan wasz przybędzie.* Jak wynika z testamentu, decyzję o pochówku Jan Paweł II pozostawił ostatecznie Kolegium Kardynalskiemu. W 1980 r. dopisał na marginesie *Grób w ziemi, bez sarkofagu.*

Ojciec Święty polecił, aby rzeczy codziennego użytku, którymi się posługiwał, rozdać wedle uznania, a notatki osobiste spalić. *Nie pozostawiam po sobie żadnej własności, którą należałoby zadysponować* – wskazał. Pieczę nad tymi sprawami powierzył swemu wieloletniemu osobistemu sekretarzowi, abp. **Stanisławowi Dziwiszowi**.

W refleksjach z 2000 r. papież wracał pamięcią do lat dziecinnych i młodości w Wadowicach, Krakowie, do parafii w Niegowici, do kręgu środowisk w Krakowie i Rzymie – *do osób, które Pan mi szczególnie powierzył – wszystkim progiem pragnę wiedzieć jedno: „Bóg wam zapłać"*

Nie tak powiedziałem

W „GL" z 5. 4. w artykule poświęconym ZO KP nierzetelnie zacytowano moją wypowiedź na temat niesławnej ulotki krążącej po sali obrad. Nigdzie w mojej wypowiedzi nie pojawiło się słowo przeciwko „Wspólnocie" ZG PZKO! Powiedziałem coś innego: rym ludziom leży ością w gardle, mając na myśli m.in. autorów tej ulotki, która nie była (przynajmniej oficjalnie) firmowana żadną z powyższych instytucji. Dodałem jeszcze, że widzę na niej nawet niektóre sensowne nazwiska, co wcale nie oznacza wyłącznie kurtuazyjnie czy ulizanie.

LESZEK KA

Ciekawostki

Rok dłużej

Stosowanie diety śródziemnomorskiej może wydłużyć życie – podaje serwis „EurekAlert". Dieta śródziemnomorska charakteryzuje się spożyciem dużej ilości warzyw, owoców i produktów zbożowych oraz w mniejszym stopniu – ryb. Redukuje natomiast jedzenie produktów mlecznych i mięsnych, oraz picie alkoholu (co najwyżej wina). Istotne jest korzystanie z tłuszczy nienasyconych, np. oliwy z oliwek, wykluczając zupełnie tłuszcze nasycone. Najnowsze badania europejskich naukowców potwierdzają, że tak ułożona dieta może być bardzo korzystna dla zdrowia. W dziewięciu krajach europejskich przebadano ponad 74 tys. zdrowych mężczyzn i kobiet powyżej 60. roku życia. Gromadzono informacje dotyczące ich diety, stylu życia, przebytych chorób, nałogów, aktywności fizycznej. Naukowcy zauważyli, że istnieje związek między stosowaniem diety śródziemnomorskiej a niższymi wskaźnikami śmiertelności.

Mauzoleum na handel

Kambodża sprywatyzowała mauzoleum będące zarazem masowym grobem tysięcy ludzi zamordowanych przez reżim Pol Pota, wywołując protesty ich krewnych, którzy skarżą się, że setki tysięcy ofiar Czerwonych Khmerów „sprzedano dla zysku". Burmistrz Phnom Penh, Kep Chuktema, powiedział, że japońska firma JC Royal podpisała z władzami miasta 30-letni kontrakt na administrowanie mauzoleum ofiar ludobójstwa w Cheoung Ek w pobliżu stolicy Kambodży. Firma posadzi drzewa, krzewy i kwiaty na terenie miejsca pamięci, którego centralnym punktem jest budowla w kształcie buddyjskiej stupy, kryjąca 8 tysięcy ludzkich czaszek. Postawi też różne obiekty dla osób odwiedzających miejsce pamięci. W zamian będzie pobierać za wstęp 3 USD od każdego cudzoziemca (dotychczas płacili 50 centów), a od Kambodżan, którzy na razie nie płacą nic, równowartość 13 centów amerykańskich. „Pola Śmierci" w Cheoung Ek były głównym miejscem egzekucji ofiar reżimu Pol Pota. W całej Kambodży według różnych ocen zginęło za jego rządów od miliona do 2 mln ludzi.

Groźne bioaerozole

Materiały pochodzenia biologicznego, takie jak fragmenty skóry zwierząt, komórek bakterii, glonów, pyłki roślinne, a nawet włókienka sierści, stanowią ważniejsze źródło zanieczyszczeń powietrza, niż sądzono do tej pory – uważają badacze niemieccy. Aerozole atmosferyczne, czyli stałe i ciekłe cząstki rozproszone w powietrzu, w istotny sposób wpływają na zmiany klimatu na Ziemi. Największą uwagę klimatologów, ekologów oraz innych naukowców zajmujących się wpływem zanieczyszczenia powietrza na klimat i zdrowie ludzi, kie przykuwają te składniki aerozoli, które powstają na skutek działalności człowieka – przemysłowej, rolniczej czy w trakcie spalania paliw (sadze i pyły). Jednak niektóre aerozole – cząstki wietrzejących skał, pyły wulkaniczne, kropelki czy sól z wody morskiej – mają też naturalne pochodzenie. Mogą to być nawet składniki organizmów żywych, np. roślin, zwierząt, choć dotąd uważano, że to niewielkie źródło zanieczyszczenia powietrza. Nieoczekiwanie, najnowsze badania niemieckich naukowców z Uniwersytetu w Mainzu ujawniły, że ich udział w tworzeniu aerozoli jest całkiem pokaźny. „Bioaerozole stanowią średnio 25 proc. wszystkich cząstek w atmosferze, a w niektórych środowiskach ich udział dochodzi nawet do 50 proc. Jak tłumaczy naukowiec, mogą one mieć ogromny wpływ na zmiany klimatyczne.

Spacerkiem wzdłuż granicy

Podczas pierwszej w tym roku wtorkowej wycieczki turystycznej członków Beskidu Śląskiego (42 osoby) we wtorek 5 kwietnia uczestniczyliśmy w ciekawej imprezie turystyczno-krajoznawczej. Dobrze przygotowany i zorientowany w temacie Karol Guńka **wraz z leśnikiem** Józefem Štirbą **oraz końszkaminem** Oskarem Lancem **wzbogacili naszą wiedzę o pograniczu czesko-polskim, Czeskim Puńcowie i Końskiej podczas przechadzki ciekawym terenem.**

Trasa wędrówki prowadziła od Strzelnicy w Czeskim Cieszynie, wzdłuż Olzy przez Park Sikory, obrzeżami Sibicy i Bujicy, przez nowy most nad Olzą, kawałkiem starej drogi prowadzącej niegdyś z Końskiej do Błogocic, dalej wzdłuż granicy rozdzielonego Puńcowa aż do Lasku na Osówkach, gdzie odbywają się festyny i jesienne spotkania członków Beskidu Śląskiego.

Tego rodzaju, dobrze przygotowane wycieczki mają to do siebie, iż nie tylko satysfakcjonują uczestników samym wędrowaniem i pobytem w przyrodzie, ale także wzbogacają wiedzę o naszym terenie, a takich nie w pełni poznanych zakątków jest jeszcze wiele.

Mnie osobiście usatysfakcjonował odcinek nadgraniczny czesko-polski na terenie kiedyś jednego Puńcowa. Człowiek tutaj uświadamia sobie absurdalność granicy, jej nieludzki wymiar i charakter oraz symbol podziału wbrew woli ludzkości. Dziś rozpadające się słupy z resztkami zardzewiałego drutu kolczastego (dlaczego nie usuwa się tych niebezpiecznych rupieci!?) są symbolem komunizmu, który, acz zmurszały, może jeszcze ranić... Naturalnie granica trwa tu dłużej niż komunizm, ale w tym okresie była najgorsza, chociaż każda granica jest niedemokratyczna i absurdalna. Za pierwszej republiki miejscowych mieszkańców tzw. Czeskiego Puńcowa karano kilkudniowym aresztem za nielegalne przekroczenie granicy, kiedy ci wyskakiwali na krótko do krewnych lub przyjaciół. Za komuny do takich strzelało się wprost na granicy. Do tego celu także służyła pobliska wieża kontrolna, coś na wzór ambony leśnej, z tym, że stąd nie polowano na zwierzynę, ale ludzi z bratnich niby krajów...

Takie są moje rozważania na marginesie pięknej wycieczki turystycznej, którą niektórzy zakończyli w Kojkowicach pod pomnikiem cesarskim.

KAZIMIERZ JAWORSKI

Fot. autor

Drutu zardzewiałego drutu dzielą Puńców.

Fot. BARBARA GLAC

Zeus, Hera i pozostali bogowie podczas uczty. Scenariusz do mitu o Syzyfie stworzyli sami uczniowie, po czym wcielili się w role i nakręcili film.

Liczy się kreatywność

Dokończenie ze str. 1

Głęboka wiedza muzyczna nauczycielki i umiejętne podejście do dzieci owocuje, jak podkreśla dyrektor szkoły Wanda Suszka, w postaci licznych występów na imprezach szkolnych, PZKO-wskich czy gminnych. - *Jest nas mało, ale staramy się być widoczni!* – powiedziała.

Ważnym aspektem podobnych spotkań jest możliwość prezentacji szkoły, jej specyficznego charakteru, pracy i osiągnięć. Placówka w Milikowie liczy obecnie 24 uczniów, uczących się w dwu klasach pod czujnym okiem wspomnianych pań i młodego pedagoga **Grzegorza Suszki**. – *U nas wszystko bierze się na prosty, gorolski rozum* – podkreśla dyrektor Wanda Suszka kwitując z zadowoleniem ścisłą współpracę z Macierzą i PZKO. Dzieci od przedszkola są za pan brat z deskami scenicznymi i stanowią dobry narybek dla działającego w wiosce amatorskiego zespołu teatralnego.

„Wesołe Piątki" prowadzone w szkole już od trzech lat, to lekcje wykorzystujące nowoczesne metody nauczania do kształtowania chęci do nauki, pobudzania inicjatywy ze strony uczniów. Takie lekcje wymagają od prowadzącego dokładnego przygotowania, ale równocześnie są w pewnym stopniu improwizacją. Dużo zależy bowiem od twórczej atmosfery i nawiązania nici wzajemnego porozumienia. Takiego „Idola" czy „Awanturę o cukierek" dzieci długo jednak pamiętają.

Wyposażenie 100-letniego budynku jest skromne. Nieodzowna będzie przeróbka, zwłaszcza kuchni i stołówki oraz sali gimnastycznej. Tak, by sprostać wymogom UE. Warunki pracy przez jakiś czas doznają pewnego utrudnienia. Ale optymistyczna perspektywa, pewność, że przez najbliższych 5 do 7 lat nie braknie dzieci (w przedszkolu w chwili obecnej bawi się i sypia 19 dziewcząt i chłopców) zniweluje te niedogodności.

Dobrych chęci nikomu tu nie brakuje. Grono pedagogiczne z zapałem zabrało się do opracowywania nowego szkolnego planu. – *Chcemy ukierunkować się na muzykę i angielski. Dwa lata, jakie dzielą nas od obowiązkowego wprowadzenia ramowych planów, traktujemy jako etap próbny, swego rodzaju pilotaż. Powinniśmy w tym czasie sobie wyjaśnić, co z naszych pomysłów sprawdzi się, a co nie. W 2007 roku nie chcemy dopiero zaczynać, ale wejdziemy już z gotową koncepcją* – mówi pani dyrektor.

Podczas dyskusji omawiano właśnie sposób przygotowania się do tworzenia planów. W dużej mierze zależnych zresztą od indywidualnych warunków poszczególnych szkół i osobowości nauczycieli. Obecna na spotkaniu dyrektor Centrum Pedagogicznego **Irena Kufa** zaoferowała gotowość tej placówki do niesienia pomocy. Zaapelowała jednak o większe zainteresowanie ze strony poszczególnych szkół przygotowywanymi pod tym kątem warsztatami i zajęciami metodycznymi.

Kolejne lekcje pokazowe odbędą się prawdopodobnie, jak zapowiedziała metodyk PCP **Helena Lach**, w Nawsiu, Orłowej Lutyni, Mostach k. Jabłonkowa oraz Cierlicku. Centrum przygotowało też dla nauczycieli na 27 kwietnia warsztaty wyjazdowe w Bielsku-Białej. W najbliższym czasie też podobna lekcja pokazowa dla wyższego stopnia zaprezentowana zostanie w klasie 6 w Karwinie Frysztacie.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Dużą już prezentację twórczości Maxa Švabinskiego **przygotowało Centrum Plastyczne „Chagall" w Ostrawie. W 2001 roku w reprezentatywnej wystawie pokazano wycinki wszystkich dziedzin, jakimi zajmował się ten klasyk czechosłowackiej sztuki plastycznej – malarstwo, projekty witraży, grafikę itd. Tym razem prace tworzą wyłącznie grafiki. Na 90 pracach – jednego wycinka z bardzo dużej spuścizny artysty - pokazane są wszystkie techniki, jakie tworzył i jakich uczył w założonej w Pradze znakomitej szkole graficznej. To właśnie jemu przypisywany jest największy wkład w rozwój nowoczesnej grafiki czechosłowackiej. Z jego szkoły wywodzi się wielu wybitnych grafików czeskich i słowackich. Na ostrawskiej wystawie znalazły się prace z wielu cykli, bo Max Švabinský tworzył zazwyczaj całe cykle poświęcone najróżniejszym tematom. Są więc drzeworyty z cyklu „Rajska sonata", litografie-ilustracje do dzieła Victora Hugo „Ulot", portrety wybitnych Czechów itd. Na zdjęciu w wernisażu dyrektor Centrum Plastycznego „Chagall" Petr Pavliňák opowiada o życiu i twórczości artysty.** (0)

Zapiski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Niepewność

Nie jestem pewna, czy Wielki Człowiek, który umiera, zauważa jeszcze cały ten medialny cyrk pod oknami. Czy zdaje sobie sprawę z tego, że będzie przez najbliższe tygodnie tematem rozmów, spekulacji, a także żarliwych modlitw. Że zatroskani ludzie zaczną wątpić w dobrej wierze, że już zmartwychwstał i modlą się do niego (który pomimo całej swej wielkości był jednak człowiekiem śmiertelnym) „Ojcze nasz, który jesteś w niebie..."

Nie jestem pewna, czy Wielki Człowiek, który zdaje sobie sprawę z tego, że jego dni są policzone, zastanawia się nad tym, co stanie się z jego szczątkami doczesnymi. Czy przeczuwa, że jego naród będzie rozważał, gdzie należałoby umieścić serce swego Wielkiego Syna, choć jeszcze parę miesięcy temu niektórzy synowie tego narodu grzmieli, że taki Wielki Polak – noblista, nie zasługuje na pochówek w narodowych sanktuariach. I nawet hymn narodowy dopiero się w tych dniach aktualizacji, zwłaszcza jego słowa: „z ziemi włoskiej do Polski".

Nie jestem pewna czy Wielki Człowiek, dla którego miłość bliźniego była najważniejszym drogowskazem i impulsem do podawania dłoni przedstawicielom różnych nacji i wyznawcom innych religii, chciałby słyszeć pogróżki niektórych swoich rodaków. Że następny papież też powinien być Polakiem, bo inaczej... Że jeśli konklawe wybierze czarnoskórego następcę Piotra, to oni zmienią religię... Czy chciałby widzieć strony gazet upstrzone zdjęciami jego prawdopodobnych następców, jakby chodziło o kolejne wybory miss. Czy kiwałby głową ze zrozumieniem, widząc kalkulacje rzymskich hotelierów, restauratorów, a także wielu liczących na zyski wydawców książek, filmów i producentów kiczowatych pamiątek. W końcu jesteśmy tylko ułomnymi ludźmi...

Nie jestem pewna czy Wielki Człowiek chciałby, żeby wierni zaczęli odgrywać role wielkich sprawiedliwych i rozliczać siebie z gorliwości, która oby przetrwała dłużej niż wiele dotychczasowych, słomianych zrywów. Czy wolałby pełną pokory milczącą kontemplację gór, które tak bardzo kochał, od gestów politycznych wszelakich karierowiczów, wykorzystujących serwowany nam nonstop medialny szum. I czy zwróciłby uwagę na odwieczne polskie skrajności – z jednej strony zwaśnione krakowskie kluby piłkarskie, które pogodziły się na znak jedności z papieżem, z drugiej artykuły prasy zagranicznej piszącej o kłótniach między Polakami, dotyczących składu oficjalnej delegacji wyjeżdżającej do Rzymu.

Nie jestem pewna, czy Wielki Człowiek wolałby morze słów od oceanu milczenia. Kwieciste pustosłowie dziennikarzy relacjonujących wszelakie chwalebne imprezy, które nie po to przecież są organizowane, by im wypełnić czas antenowy. Wścibskie kamery wdzierające się w intymność modlących się i niejednokrotnie zrozpaczonych ludzi. Niepotrzebne komentarze dotyczące tych, którzy pozwolili sobie na luksus pogodnego uśmiechu, bo wierzą, że śmierć nie jest końcem, ale początkiem. I że kiedyś wszyscy się spotkamy po tamtej stronie.

Jednego jestem pewna, żegnając wielkiego Polaka, papieża Jana Pawła II. Mogę być dumna, że przyszło mi żyć za Jego pontyfikatu.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

„Urlop", „Region" oraz „Dom" to trzy wystawy, które do niedzieli będzie można zwiedzać na Terenach Wystawowych na „Czarnej Łące". Na pierwszym poziomie pawilonu „A" skoncentrowane są stoiska z techniką ogrodniczą, cieplną, można zapoznać się z metodami orynnowania domu czy najnowszymi modelami drzwi. Policja z kolei informuje o możliwościach zabezpieczenia domu czy mieszkania przed włamaniem. O piętro wyżej obok „Festiwalu Ezoterycznego" prezentowane są oferty biur podróży, wczasy lecznicze w uzdrowiskach (Darków, Klimkowice, Luhaczowice), a także atrakcje turystyczne m.in. Słowacji i Polski. Swoją ekspozycję ma także Euroregion „Śląsk Cieszyński" oferujący czesko-polskie foldery o regionalnych zabytkach architektury i techniki oraz ciekawostki o Ziemi Jabłonkowskiej (na zdjęciu). (mro)

GOŚCIE HONOROWI ZGROMADZENIA OGÓLNEGO KONGRESU POLAKÓW MAJĄ GŁOS

Andrzej Krawczyk: »Są jeszcze dwie sprawy do rozwiązania«

Korzystając z obecności ambasadora RP w Republice Czeskiej **Andrzeja Krawczyka** w nadolziańskim grodzie „Głos Ludu" zapytał go:

Jak postrzegana jest działalność polskiej mniejszości na Zaolziu z wysokości stanowiska, które Pan piastuje?

Widzę ją jako funkcjonowanie mniejszości polskiej jako pewnej społeczności zamieszkałej w okolicach Cz. Cieszyna oraz jako działalność polskich organizacji.

W tym pierwszym aspekcie jest to dla mnie fantastyczna społeczność. Gdyby można było wymyślić jakiś współczynnik aktywności społecznej na przykład na 10 tys. mieszkańców, to jestem pewien, że Zaolzie uplasowałoby się na pierwszej pozycji. Tu się bardzo dużo dzieje i to we wszystkich dziedzinach – naukowej, artystycznej, gospodarczej... I choć relacje państwowe polsko-czeskie są obecnie bardzo dobre, to jednak niewygoda polskiej mniejszości jest zawsze w tym, że jest tylko mniejszością w Czechach. Waszą aktywność oceniam na wielką piątkę.

Jeśli chodzi o drugi aspekt – pracy organizacji. Pozytywnie oceniam pracę Kongresu Polaków. Ta ostatnia Rada, która obecnie kończy swoją kadencję, umiała znaleźć taką „spokojną mądrość", potrafiła dobrać odpowiednie instrumenty działania, adekwatne do demokracji XXI wieku i odpowiednie do skomplikowanego świata dzisiejszej biurokracji i gąszczu przepisów. Zdawała sobie z tego sprawę, że tak naprawdę, o sprawy polskiej mniejszości walczy się poprzez sformułowania prawne, niemalże poszczególnych słów w ustawach. To było długofalowe działanie. Jego efekt widać na przykładzie pracy nad ustawą o szkolnictwie, która zakończyła się w sumie sukcesem.

Kongres Polaków w owej długofalowej strategii spotykał się z pomocą polskich placówek dyplomatycznych.

To bardzo miłe, co Pani mówi. Staraliśmy się. Najważniejsze jednak było to, co wykreowała z siebie społeczność polska. Jeśli przy udziale ambasady czy konsulatu polskiego udało się zorganizować na konkretny dzień przykładowo wizytę byłego wicepremiera Petra Mareša, a było to bardzo ważne wydarzenie, to jednak o tym, jakie wrażenia wicepremier odniósł, zdecydowali Zaolziacy. A z tego, co wiem, wrażenia były bardzo pozytywne. Zaolziacy przekonali premiera, że mają rację, udowodnili to i to pokazali. Zdecydowanie większe zasługi leżą po stronie reprezentacji mniejszości polskiej.

Fot. RMARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Andrzej Krawczyk: *Specjalne traktowanie – z pewnym lekkim uprzywilejowaniem mniejszości – wchodzi w skład dorobku cywilizacji kultury europejskiej...*

Jak Pan sądzi, jakie sprawy mniejszości polskiej jeszcze czekają na rozwiązanie?

Są dwie rzeczy... Chciałbym, żeby zakończyła się sprawiedliwie i z godnością dla mniejszości polskiej sprawa rozliczeń z nieruchomościami, które kiedyś zostały zabrane temu społeczeństwu i polskim organizacjom. Mniej więcej wiemy, jak układała się ta wieloetapowa historia i jak była prawnie skomplikowana. Majątki skonfiskowane przez III Rzeszę potem, po II wojnie światowej, przejęło państwo czeskie jako dobra poniemieckie. Myślę, że zdajemy sobie sprawę, że 60 lat to kawał czasu, w którym stosunki własnościowe zmieniły się nie do poznania. Myślę, że zdajemy sobie sprawę, że wszystkiego nie da się przywrócić dokładnie tak, jak to wyglądało przed 1938 rokiem. Ale pod hasłem „godne i szczęśliwe" zakończenie mam na myśli fakt, by wszyscy mieli poczucie, że nie zostali stratni. Nie chcę wnikać w to, czy to powinna być rekompensata finansowa, kuponowa, zadośćuczynienie na tym, czy innym poziomie, czy to ma być przekazanie jednego budynku, który by symbolizował wszystkie inne utracone... Ale powinno się to skończyć godnie.

Druga sprawa czekająca na rozwiązanie to systemowe wmontowanie w funkcjonowanie samorządów na terenie zamieszkanym przez mniejszość sposobu finansowania polskich szkół i przedszkoli. To jest bardzo ważne. Nie pokuszę się tu o receptę. Chodzi mi o system. Jako ambasador oceniam pozytywnie to, co robi administracja czeska, zarówno rządowa, jak i samorządowa, dla Polaków. Jednak mam świadomość, że to jest co roku wywalczane. A to powinna być sprawa systemowa.

I my, Polacy, powinniśmy zrozumieć, że uczeń w szkole polskiej-mniejszościowej jest znacznie droższy niż uczeń w szkole czeskiej. Jest to oczywiście gest ze strony państwa czeskiego. A wszyscy hołdujemy zdroworozsądkowej zasadzie, że jeżeli można coś zrobić taniej, a coś drożej – to lepiej to zrobić taniej.

Oczywiście musimy mieć świadomość zdrowego rozsądku, ale też musimy wymagać takiego gestu, jako lojalni obywatele, płatnicy podatkowi. Dodajmy, że specjalne traktowanie – z pewnym lekkim uprzywilejowaniem mniejszości – wchodzi w skład dorobku cywilizacji kultury europejskiej oraz instytucjonalnie Unii Europejskiej.

Czy w prowadzeniu spraw związanych ze sprawami mniejszości polskiej w RC bardzo przeszkadzają stereotypy?

Myślę, że już nie, już nie przeszkadzają. Choć czasu do czasu jeszcze się je odczuwa. Ci urzędnicy, którzy się zajmują sprawami mniejszości, to ludzie otwarci i mają dobry kontakt z rzeczywistością. Z tego co wiem, myślą konkretami, nie stereotypami. Jeśli gdzieś jeszcze stereotypy występują, to, podejrzewam, raczej na tzw. poziomie ulicy.

Kto winien informować społeczeństwo większościowe, że nie mieszka na terytorium republiki samo. Mają to, pańskim zdaniem, robić mniejszości czy rząd czeski?

Myślę, że to jest zadanie województw. Nie rządu. To jest także duże zadanie dla mniejszości, by dostarczać materiału do informowania. Mniejszość ma także prawo oczekiwać pomocy od władz samorządowych, regionalnych. Moim zdaniem, niezastąpione są np. kilkuminutowe programy w telewizji czy radiu w języku czeskim o polskiej mniejszości. Może to być także w formie lekcji wychowania obywatelskiego, poświęconych mniejszościom i ich tradycji, kulturze, sławnym ludziom. Po stronie polskiej leżałoby dostarczenie odpowiednich materiałów ewentualnie nauczycieli. Myślę, że o takie rozszerzenie programu nauczania powinna walczyć kolejna Rada.

Pańska misja dyplomatyczna dobiega końca. Minęły już prawie 4 lata. Co się zmieniło w tym czasie w podejściu czeskich władz do mniejszości polskiej?

Rozumiem, że w konwencji odpowiedzi winienem się podkreślić, iż zmieniło się dużo i na lepsze. Nic takiego się nie stało. Nie zmieniło się nic. Kiedy w 2001 r. przyjechałem, spotkałem się z takim samym dobrym nastawieniem, na jakie napotykam dzisiaj. Patrząc globalnie, to bardzo dobrze, że się nic nie zmieniło. Chciałbym, by samo mógł na zakończenie swojej misji dyplomatycznej powiedzieć i mój następca.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Marian Jarosz: »Liczy się Śląska współpraca«

Katowice na Zgromadzeniu Ogólnym Kongresu Polaków reprezentował Marian Jarosz, **wicemarszałek województwa śląskiego.**

Jak z pańskiego punktu widzenia rysuje się i jakie rezerwy kryje współpraca województwa morawsko-śląskiego i śląskiego?

Do tej pory nasza współpraca koncentruje się raczej na wymianie kulturalnej. Oczywiście, to jest nośne i ważne. Jednak naszym niedosytem jest to, że kontakty gospodarcze wiążące obydwie części Śląska są jeszcze dość słabe. Dlatego też obiecujemy sobie, że w następnym etapie działań UE rozpoczynającym się w 2007 roku ta współpraca radykalnie się przeobrazi. Od tego bowiem roku nałożony zostanie przez Unię wręcz obowiązek współpracy regionalnej i transgranicznej. To trzeba będzie wykorzystać do wypromowania naszych małych i średnich przedsiębiorstw tak po stronie polskiej, jak i po stronie czeskiej. Chodzi o to, by nasi przedsiębiorcy zaczęli się zbliżać, wymieniać doświadczenia. Możliwości są kolosalne!

Z deklaracji polskiej wynika, że w 2007 roku spełnimy warunki likwidacji granicy według wymogów Układu z Schengen. Musimy do tego faktu być przygotowani.

W momencie pełnego otwarcia szlabanów granicznych stanie się aktualna sprawa transgranicznych szkół, szpitali, udrożnienia wszystkich dróg wiodących przez administracyjną, ale jednak granicę...

Mam nadzieję, że tak „transgranicznie" będziemy żyć. Niech wreszcie ten niedorzeczny przykład przejścia Piotrowice-Skrybeńsko zniknie. Niech znikną te niedorzeczności, które nas „łączą". Istotne też jest to, co Pani zauważyła – współpraca w zakresie medycyny. Aż się prosi, by dwa duże szpitale w Jastrzębiu i w Karwinie współpracowały na innych, formalnych podstawach niż tylko na zasadzie improwizacji.

Prawda jest taka, że o tym, jak ta granica będzie wyglądać, zadecydujemy sami. Od 2007 roku UE będzie funkcjonować według programów samodzielnie określonych przez regiony – województwa. Samodzielność zejdzie piętro niżej. Na Śląsku jesteśmy do tego przygotowani, bo już dziś planujemy wydawanie środków europejskich.

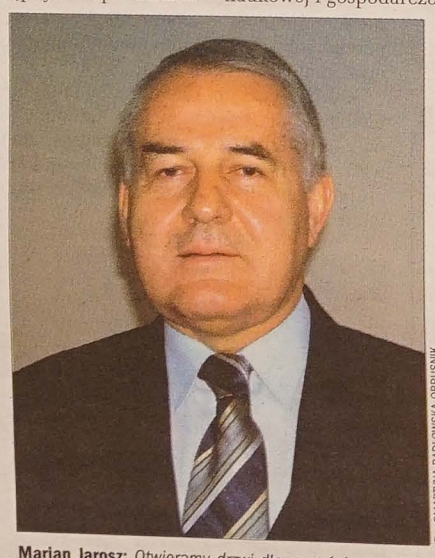

Fot. RMARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Marian Jarosz: *Otwieramy drzwi dla nowości, w tym dla współpracy naukowej i gospodarczej.*

Regionalizm UE narzuca myśl, że czeka nas odrodzenie Śląska i ten region ma szansę powrotu do roli przodującego w Europie Środkowej. Czy zgadza się Pan z tym poglądem?

Oczywiście. Jak sobie przypomnimy historię początku XX wieku, to Śląsk już w czołówce był. A zatem przed nami stoją wyzwania. Samorząd województwa śląskiego, doceniając rangę wyzwań, otwiera się na innowacyjność, postęp. Otwieramy drzwi dla nowości, w tym dla współpracy naukowej i gospodarczej. W tym miejscu nieodzowne jest podkreślenie znaczenia kooperacji gospodarczej – dźwigni technologicznej innowacyjności.

Regiony Katowic i Ostrawy są „skazane" na współpracę w wielu dziedzinach. Choćby Huta Trzyniecka ma doskonałe możliwości współpracy z Hutą Częstochowa, Mittal Steel po jednej i drugiej stronie granicy... Ale do tego potrzebne są dobre drogi.

Na przełomie lat 2008/09 z węzła autostradowego w Sośnicy, gdzie łączą się autostrady A4 z autostradą A1, będziemy mogli pojechać autostradą do samego Brna. Plany realizacyjne po stronie czeskiej i polskiej są praktycznie takie same.

A co nowego w sprawie suchego portu w Sławkowie...

Szerokie tory kończą się w Sławkowie. Strona Polska podjęła współpracę z Rosją w celu wybudowania euroterminalu w Sławkowie. W budżecie państwa w roku bieżącym jest przewidziane 50 mln zł na infrastrukturę towarzyszącą euroterminalowi, czyli drogi, kanalizacje, wodociągi. Ze swej strony właściciel terenu, czyli Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa Agencji Rozwoju Przemysłu ma również przewidziane środki na dalszą rozbudowę terminalu w Sławkowie. Póki co, tor kończy się w Sławkowie.

Czy zaniechano dyskusji o jego przedłużeniu do Bogumina?

Jeżeli takie rozmowy trwają, to na pewno na szczeblu centralnym, a nie regionalnym.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Sąsiedzi zza granicy

Dom państwa Steblów ma niezwykłą lokalizację. Stoi w Kojkowicach, trzynieckiej wiejskiej dzielnicy, tuż nad granicą. Od najbliższych sąsiadów Steblów dzieli 50-metrowa przestrzeń. Niewiele to, ale zarazem bardzo dużo – zważywszy, że sąsiedzi ci mieszkają za... granicą państwa, w polskim Puńcowie.

– Początkowo widywaliśmy się z daleka na odległość przed domami i od czasu do czasu zamieniliśmy ze sobą parę słów. Fajni sąsiedzi. Pani Stebelowa mówi całkiem dobrze po polsku. Pan Stebel wprawdzie trochę gorzej, jednak rozumiemy się nawzajem bez problemów. Od czasu do czasu pożyczamy ze sobą nad granicą... – dzieli nam **Halina Jakubik**, mieszkanka

Fot. CZESŁAW GAMROT

Dobre sąsiadki – Halina Jakubik **z Puńcowa** i Jarmila Steblowa **z Trzyńca Kojkowic – tylko 50 metrów i granica państwa...**

Linia graniczna biegnie środkiem drogi, prowadzącej pomiędzy sąsiadującymi ze sobą domami. – *Z naszymi polskimi sąsiadami zaznajomiliśmy się już podczas budowy domu, co zajęło nam około trzech lat. Są to sympatyczni ludzie. Nasze wzajemne stosunki są bardzo dobre* – powiedziała nam **Jarmila Steblowa**.

ka Puńcowa. Dodała, że kiedy ma zamiar odwiedzić się, musza się poinformować pogranicznika, pobliskim przejściu granicznym Kojkowice – Puńców.

Nic więc dziwnego, że obie nie mogą doczekać się chwili, kiedy i ta formalność przestanie obowiązywać.

CZESŁAW GAMROT

POFESTIWALOWE REFLEKSJE »COLLEGIUM CANTICORUM«

Muzyka porywa wszędzie tak samo

Na przełomie marca i kwietnia br. zaolziański chór „Collegium Canticorum", jako jedyny reprezentant Republiki Czeskiej, wziął udział w *Festiwalu Chóralnym w Montreux*. Na światowym festiwalu muzycznym, odbywającym się poza Czechami i Polską, zespół wystąpił po raz czwarty. Po festiwalach na Węgrzech, w Wielkiej Brytanii i Grecji przyszła kolej na Szwajcarię, gdzie „Collegium Canticorum" zostało ocenione bezsprzecznie najwyżej. Po raz pierwszy w historii zespołu jury światowego konkursu zaszeregowało go do grona chórów bardzo dobrych. W francuskojęzycznym Montreux do dyplomu wpisano notę *très bien*. Za najwyższą nagrodę wszyscy śpiewacy uznali jednak samą obecność na festiwalu, możliwość uczestniczenia w tym niepowtarzalnym święcie muzyki, która czaruje i porywa ludzi z całego świata.

„Collegium Canticorum" nad Jeziorem Genewskim.

W ostatnich latach festiwal odbywa się w Montreux oraz w sąsiednim Vevey. Montreux to miasto niezwykłe. Z wodami Jeziora Genewskiego u stóp oraz ośnieżonymi szczytami Alp w tle. Czaruje urokami krajobrazu tak samo jak magią miejsca, gdzie spacerował Rousseau i Byron, a Mary Shelley napisała „Frankensteina". To tutaj odbywa się legendarny festiwal jazzowy, tutaj grupa „Queen" nagrała swe największe przeboje. Vevey nie jest tak słynne, lecz dorównuje swemu sąsiadowi urokiem. W tym właśnie mieście zmarł Henryk Sienkiewicz i ostatnie lata życia spędził Charlie Chaplin.

Festiwal Montreux jest imprezą niezwykle barwną. Fascynuje barwami strojów i kolorami skóry śpiewaków. Ciepła i liczna widownia nigdy się nie nudzi. Chóry na scenie nie tylko śpiewają, mruczą, gwiżdżą czy szeleszczą, ale niektóre równocześnie tańczą w rytmie melodii, przygrywają sobie na instrumentach, a nawet spacerują po scenie, kładą się na podłodze lub stroją klaunowskie miny. Pomimo to zachwycają czystym brzmieniem głosów i doskonałą techniką śpiewania.

W konkursie nie ma podziału na kategorie. O *Grand Prix* festiwalu walczą zespoły żeńskie, męskie i mieszane, chóry dziecięce obok akademickich czy dorosłych. W tym roku do uczestnictwa zaproszono dziewiętnaście zespołów z trzynastu krajów świata. Trudno było przewidzieć werdykt jurorów. Choć śpiewacy „Collegium" faworyzowali męski chór z Włoch, trzy najwyższe lokaty przyznano chórom młodzieżowym. Zwyciężył szwedzki dziewczęcy zespół „Korallerna".

Notę *très bien* w tej rangi konkursie „Collegium Canticorum" uważa za swój wielki sukces. Wyrazy uznania i sympatii chór przyjmował także od swoich rywali. Burzą oklasków nagrodzono zwłaszcza „Rondo" Józefa Świdra. Również oceny w prasie były bardzo przychylne. Napisano m.in. o „czystych głosach, wielkiej muzykalności śpiewaków i przepięknej, żarliwej interpretacji utworów".

Festiwal to nie tylko konkurs. To także uroczyste rauty, wycieczki po okolicy, wymiana płyt, adresów i doświadczeń, spontaniczne pokazy przy wspólnym posiłku, a nawet obowiązkowe występy w supermarkecie. Słuchające siebie nawzajem zespoły klaszczą lub przytupują do rytmu, nagradzają się oklaskami i okrzykami zachwytu. Widoczne uprzednio różnice nagle stają się nieistotne. Wszyscy ulegają porywającemu czarowi muzyki, obojętnie czy to węgierski czardasz, czy włoska kansoneta.

Każdy atrakcyjny wyjazd i trudny konkurs umacnia więzy chóru z dyrygentem. O tym, że **Halina Goniewicz-Urbaś** jest nie tylko świetnym muzykiem, lecz także osobą bardzo serdeczną i towarzyską, śpiewacy przekonali się już nie raz. W szwajcarskim tournée chórowi towarzyszyła także **Danuta Zoń-Ciuk**, która z zespołem związana jest od półtora roku. Festiwal w Montreux był dla niej kolejnym sprawdzianem umiejętności dyrygenckich, który zdała na medal. Chórzyści darzą ją uznaniem i dużą sympatią.

Przyjaźń i wspólna muzyczna pasja scala śpiewaków „Collegium Canticorum" nie tylko na scenie. W drogiej Szwajcarii zdecydowali się wynająć kwatery w schronie cywilnym. Przebywanie w surowych i ciasnych pomieszczeniach, wspólne gotowanie i spanie na trzypiętrowych pryczach było próbą wzajemnej tolerancji i dojrzałości. W tej kwestii chórzyści ocenili siebie notą *très bien excellent*.

W piątek członkowie „Collegium Canticorum" pojechali do okolonego alpejskimi szczytami miasteczka Salvan, by wystąpić jako gość koncertu jubileuszowego miejscowego chóru „La Mauritia". I chyba właśnie w Salvanie nasi śpiewacy przeżyli najradośniejsze chwile ubiegłego tygodnia. Tu byli nie tylko burzliwie oklaskiwaną gwiazdą wieczoru, ale równocześnie poczuli się jak u siebie w domu. Spotkali się z tą samą gościnnością i swojską atmosferą, jaka panuje w związkowych chórach na Zaolziu. Okazało się, że również w Szwajcarii muzyka porywa ludzi niezależnie od wieku czy muzycznego wykształcenia i że śpiewanie w miejscowym czy wiejskim chórze tak samo uszczęśliwia i godne jest podziwu.

BOGDANA NAJDER

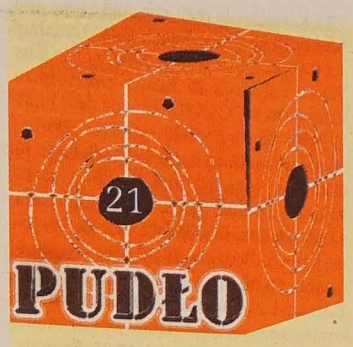

Warto czytać...

Zastanawiałam się ostatnio, ile prawdy jest w myśli: *„Ten, kto nie czyta, przeżyje tylko swoje życie. Czytający przeżyje więcej"*. Mam nadzieję, że przedstawione przeze mnie argumenty przekonają was o słuszności tej tezy.

Pierwszym argumentem jest fakt, iż czytając książkę, wzbogacamy swój zasób słów. Dzięki temu na pewno możemy prowadzić z rozmówcą o wiele ciekawszą rozmowę. Dzięki tej umiejętności łatwiej nawiązujemy kontakty i stajemy się bardziej otwarci na świat. Mając bogatszy słownik, dużo łatwiej możemy artykułować swoje myśli i opinie na dany temat. W tym bardzo skomplikowanym świecie, gdzie środki komunikacji są dobrze rozwinięte, duży potencjał wiedzy, który czerpiemy z przeczytanych książek, pozwala nam lepiej zrozumieć świat, jego zagadki i tajemnice.

Następnym argumentem, przemawiającym za słusznością zacytowanego na wstępie powiedzenia, jest to, że książka jest źródłem wiedzy o świecie. Dzięki książkom możemy lepiej poznać różne kultury, obyczaje ludzi mieszkających na ziemi. Z lektury czerpiemy wiadomości na interesujące nas tematy. Jeśli np. nurtuje nas jakiś problem z chemii, możemy skorzystać z różnego rodzaju książek naukowych, które pomogą nam w znalezieniu odpowiedzi. Uważam, że powinniśmy czytać, bo to przyczyni się do poszerzenia naszej wiedzy.

Jeśli przedstawione tu argumenty nie przekonały Was, wymienię jeszcze jeden. Otóż książka może być również świetną rozrywką. Czytając, mądrze i dobrze wykorzystujemy wolny czas. Przykład: jeśli czytamy poezję, kształtujemy swoją wrażliwość na postrzeganie świata. Sięgając po książkę w wolnych chwilach, możemy utożsamić się z bohaterami powieści, przeżyć ich przygody, porównać ich przemyślenia z naszymi.

Mam nadzieję, że mój wywód przekonał przynajmniej kilku z Was, co do słuszności mojej tezy. Czytajcie, a przeżyjecie więcej!...

dwd

Odszedł największy Polak

Pontyfikat papieża Jana Pawła II **był trzecim najdłuższym w historii. Jego służba trwała 9497 dni. W niesamowitym stylu jednoczył Polskę oraz cały świat i chętnie zaryzykuję stwierdzenie, iż był największym polskim autorytetem moralnym wszech czasów. Odszedł z honorem. Zastanawiam się, komu powinienem złożyć kondolencję – chyba całemu światu...**

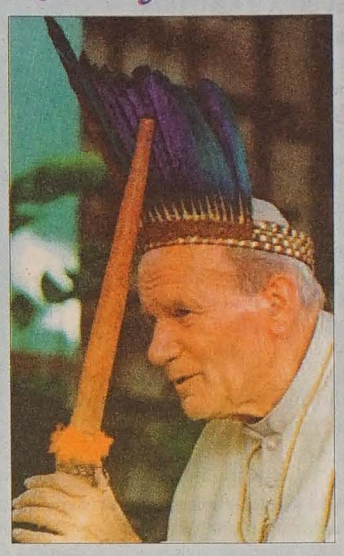

Prawdą jest, że Ojciec Święty różnie bywał odbierany. Wyciągał rękę do wielu światowych religii. Przekroczył próg synagogi, spotkał się z dalajlamą, modlił się przy Ścianie Płaczu oraz uczynił wiele podobnych gestów pokoju wobec religii tak przecież kiedyś prześladowanych przez chrześcijaństwo. Z pewnością ogromnym nieporozumieniem jest fakt, iż Jan Paweł II nie otrzymał pokojowej Nagrody Nobla. Nie znam osoby, która zrobiłaby więcej dla światowego pokoju. Z drugiej strony papież był odbierany jako konserwatywny przywódca kościoła katolickiego. Zdecydowanie sprzeciwiał się antykoncepcji, aborcjom oraz związkom homoseksualistów, a równocześnie popierał coraz bardziej kontrowersyjny celibat. Części liberalnej Europy podobne stanowiska niechętnie wpadają do ucha. Pewien publicysta napisał o papieżu: „Był przywódcą otwartym dla innych, lecz twardą ręką trzymał swoich". Jednak Jan Paweł II walczył o swoje ideały i nie zmieniał swych idei pod presją nastrojów współczesnego świata, a pomimo ten świat Go kochał i szanował. W każdym wypadku, nieprędko znowu pojawi się człowiek o tak wielkiej charyzmie, potrafiący tak niesamowitym sposobem hipnotyzować tłum.

Jan Paweł II jeździł na nartach, pływał na kajaku i miał świetne poczucie humoru. Na przykład kiedyś jedna z sióstr-kucharek westchnęła podobno podczas posiłku: „Ileż ja mam kłopotu z Waszą Świątobliwością". Odpowiedź Papieża brzmiała: „Siostro, a ile kłopotów mam ja z moją świątobliwością..." Podobne odzywki zdobyły papieżowi sławę. Zawsze świetnie sobie radził w komunikacji z tłumem i naturalnie umiał go sobie zyskać.

W najbliższym czasie w Kaplicy Sykstyńskiej zbiorą się kardynałowie, by wybrać następcę Jana Pawła II. Zobaczymy, jaką drogą podąży nowy biskup Rzymu. Na pewno nie będzie mu łatwo dorównać swemu poprzednikowi.

Śp. Karol Wojtyła spełnił swoje zadanie. Niech odpoczywa w pokoju, który całe życie głosił...

ToP

Zastanawiam się, jaki styl życia prowadzi bajkopisarz lub ilustrator książek dziecięcych. Wchodzi w idylliczne światy, co w końcu nie może pozostać bez wpływu na jego życie. Podejrzewam, że na pewnym etapie twórca uzależnia się od swojej pracy na tyle, że tworzy dla własnej przyjemności, a cel staje się drugorzędnym. Jak w wypadku **Nikifora Krynickiego**, genialnego kloszarda, który sprzedawał swoje akwarele na ulicach uzdrowiska jako *pamiątki z Krynicy*. Malował najczęściej ulice miasteczka uzdrowiskowego, pobliskie Beskidy lub dokumentował swoje podróże koleją. Chętnie malował sam siebie. Wcielał się w różne ważne postacie. A to pojawia się jako czcigodny artysta-malarz przy pracy pod kolorową parasolką, tu znów jako biskup w ornacie lub jako święty. Swoje prace podpisywał jako Nikifor-Matejko lub Nikifor-artysta, później stosował też pieczęcie, bo pomimo że był samoukiem, czuł się malarzem zawodowym.

Prymitywne malarstwo Nikifora robi w Polsce furorę, zwłaszcza po premierze (wrzesień 2004) filmu Krzysztofa Krauzego „Mój Nikifor". W Krynicy jest czynne Muzeum Nikifora.

Zaznaczam, że malarstwo prymitywne jest pojęciem w sztuce. Polega na spontanicznym, emotywnym przedstawianiu świata. Zbliża się do dziecięcych malunków. Prymitywistami bywają z reguły samoucy bez opanowanych podstaw malarstwa. Meksykanka Frida Kahlo też tworzyła w ten sposób. Prace Nikifora wiszą w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Paryżu tuż obok „Amazonek" wybitnego prymitywisty, Celnika Rousseau.

Ciekawe, a raczej paradoksalne jest to, że wcześniej obrazy Nikifora wielokroć niszczono. Pewne źródła podają, że palono je ze strachu przed gruźlicą, na którą artysta chorował (a miał zwyczaj pluć do farb). Dziś, kiedy Nikifor stał się w Polsce postacią kultową, nikt ich nie niszczy, są wyszukiwane przez kolekcjonerów. Ale podobnie dzieje się w całym świecie. Słyszałam np., że jedno z płócien Vincenta Van Gogha trafiło na aukcję, a później do sejfu wprost z... kurnika, gdzie przez całe lata tworzyło jedną z jego ścianek.

Fałszerze od wielu lat na masową skalę podrabiają obrazy krynickiego malarza. Fachowiec jednak od razu pozna się na falsyfikacie. Nikifora nie można podrobić. Podczas gdy „podrabiany Nikifor" jest bardziej doskonały, bo malowany przez normalnych ludzi – z nieskomplikowanymi umysłami, na autentycznych obrazach Nikifora jest duże bogactwo szczegółów i fałszerze zawsze się w nich gubią. Ich obrazki są duże i masywne, co jest sprzeczne z fizjologią Nikifora, który był drobny, poskręcany przez reumatyzm. Dla niego format A4 był szczytowym osiągnięciem. Widoczne są ślady szkicu ołówkiem, a czasami nawet... odciski palców. Zdradzę jeszcze ciekawostkę. Otóż Nikifor malował wcześniej na austriackich drukach szkolnych albo na zeszytach szkolnych.

Samo podrabianie obrazu nie jest w Polsce przestępstwem, jest nim dopiero próba świadomej sprzedaży falsyfikatu. Podczas gdy w innych krajach międzynarodowe *All rights reserved* jest ściśle dotrzymywane. Nawet kopiowanie książki o sztuce dla własnej potrzeby jest ograniczone do limitu jakichś dwudziestu stronic (mam taką informację od studentki malarstwa z Kanady).

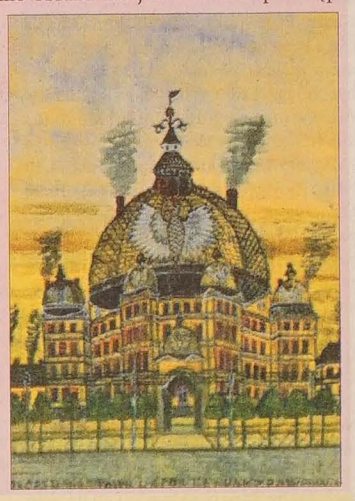

JP

◆ e-mail: sikoraj@glosludu.cz ◆ Adres: Redakcja „GL", ul. Komenskiego 4, Cz. Cieszyn ◆ Numer zamknięto 8. 4. 2005 ◆ Kolejne wydanie pojawi się 23. 4. 2005 ◆

Telewizja

SOBOTA 9 KWIETNIA

■ TVP 1

5.55 Przez 9 mostów (film) **7.10** Agrolinia (mag.) **8.00** Wiadomości **8.10** 5 10 15 (dla dzieci) **8.40** Ziarno (pr. religijny) **9.00** Fantaghiro (s.) **9.35** W świecie mitów - Młot bogów (film kanad.) **10.25** Wołanie Białego Wilka (film USA) **12.25** Matura 2005 **13.00** Wiadomości **13.15** Pantanal – cudowna równina (pr. dok.) **13.45** Pan Wołodyjowski (film pol.) **16.25** Ślady Jana Pawła II **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **18.35** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Wichry namiętności (film USA) **22.25** Sto dni w dżungli (film kanad.) **23.55** Liga Mistrzów **1.40** Magazyn Ligi Mistrzów.

■ TVP 2

6.35 Echa tygodnia **7.05** Spróbujmy razem (pr. public.) **7.30** Potop (film. pol.) **10.10** Kręcioła (reportaż) **10.40** Na dobre i na złe (s.) **11.30** Arka Noego (film ang.) **12.25** Magiczny autobus (film kanad.) **13.05** Król sokołów (film) **14.25** Złotopolscy (s.) **14.55** Wielka gra (teleturniej) **15.55** Castle Rock (film) **17.30** Linia specjalna **18.30** Panorama **19.15** Księżna Camilla (pr. dok.) **20.00** Panorama flesz **20.15** Szansa na życie (film USA) **21.50** Słowo na niedzielę **22.00** Panorama **22.35** Maska (film USA) **0.10** Prywatne niebo (film pol.).

■ TV KATOWICE

7.00 Przygody koziołka Matołka (s.) **7.05** Fortele Jonatana Kota (s.) **7.15** Przygody koziołka Matołka (s.) **7.25** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **7.45** Aktualności **7.50** Trzymaj formę **8.00** Z życia Kościoła **8.45** Jasnogórskie zabytki **9.05** Świat opłakuje papieża **9.50** Przegląd gospodarczy **10.15** Eurinfo **10.35** Noce i dnie (film pol.) **11.45** Europa w zagrodzie (pr. public.) **12.15** Panorama morza **12.50** Etniczne klimaty (mag.) **13.50** Lalka - Powrót (film pol.) **15.15** To jest temat - Śpiewajmy panu **15.45** Aktualności **15.50** Miserere śpiewa Camerata Silesia **16.40** Polonia Warszawa Platinium Wisła Kraków - Era Basket Liga **17.35** Świat opłakuje papieża **18.00** Aktualności **18.35** Regiony kultury **18.50** Rzeka nadziei (film franc.) **19.55** Ty jesteś skała **20.40** Studio pogoda **20.50** Bilans Trójki **21.45** Aktualności **21.55** Wiadomości sportowe **22.50** Studio pogoda **22.55** Kurier sportowy **23.15** Szczęśliwy brzeg (film pol.). **22.05** Magazyn sportowy.

■ POLSAT

6.15 Pierwsza miłość (s.) **7.00** Twój lekarz (mag.) **7.20** Wystarczy chcieć **7.30** Domowa kawiarenka (pr. kulin.) **8.00** Pokémon (s. anim.) **8.30** Hugo familijny **9.00** Pasjonaci **9.30** Idol Extra **10.15** Dzwięki muzyki (film) **13.15** Na zawsze razem (teleturniej) **14.15** Szafa gra (pr. rozryw.) **14.45** Benny Hill (film ang.) **15.00** Liga mistrzów śmiechu **15.45** Wydarzenia **16.00** 13. posterunek (s.) **16.50** Ponad przeciwnościami (film USA) **18.45** Wydarzenia **19.15** Klinika samotnych serc (s.) **20.15** Idol (pr. rozryw.) **21.15** Niewierna (film USA) **0.00** Idol wyniki **0.20** Uciekinierka (film USA) **2.00** Reebok Hip Hop. **3.30** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.00 Kolory życia (mag.) **6.00** Wyprawy **6.20** Ulica Sezamkowa III (s.) **6.45** Listy od Feliksa (dla dzieci) **7.00** Beniamin Kwiatek (s.) **7.25** Na przełaj (s.) **7.40** Niefortunna czarownica IV (s.) **8.05** Licz się ze mną (film islan.) **9.20** Wizyta w zoo **9.30** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **10.00** Game Page (mag.) **10.20** Pomarańcza (mag.) **10.50** Kalendarium **11.05** Czy mnie zechcecie? (mag.) **11.30** Jak na ryby... (mag.) **12.00** Wiadomości **12.05** Tydzień w regionach **12.35** Auto - Moto - Revue (mag.) **13.05** Moda - Ekstrawagancja - Maniery **13.30** Oczarowanie V (s.) **14.30** Bajka mojego życia 2/2 (film USA) **16.00** Filmowe powroty: Wam by się to miało przytrafić (film USA) **17.30** Film o filmie: Krew zaginionego (dok.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości **18.10** Uśmiechy Miroslava Plzáka **18.50** Spostrzeżenia z zagranicy **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Program rozrywkowy **21.05** Miłość w Nowym Jorku (film USA) **22.50** Echo Febiofestu 2005 **23.00** Wiadomości; Bramki, punkty, sekundy **23.10** Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście V (s.) **23.40** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.50** Oszukać przeznaczenie (film USA) **1.30** Aleph: Znak zbrodni 2/2 (film wł.) **3.10** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek **3.35** Piękne zguby **4.05** Bananowe rybki **4.35** Świetnie wyglądasz!

■ TVC 2

5.00 Cudowna planeta (s. dok.) **5.50** The Magic Violin **6.10** Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.45** Czeskie głowy **7.50** Panorama **8.30** GEN (s. dok.) **8.45** Film o filmie: Roboty (dok.) **9.00** Blok kursów językowych **10.00** Mistrzowie czeskiego filmu animowanego II (s. dok.) **11.00** Nasza wieś (mag.) **11.20** Program dla miłośników muzyki dętej **12.00** Gdzie pieniądze pomagają **12.05** Odzyskać dziecko (film USA) **13.35** Klub muzyczny (pr. muz.) **14.25** Spostrzeżenia Karla Kyncla **14.30** Kapitan Tabarly (dok.) **15.25** Sportowcy świata (s. dok.) **16.30** Dziecięcy golfowy Tour 2004 **16.45** Buly, transmisja meczu hokeja na lodzie **19.30** Euronews **20.00** Nagrody Niżinskiego 2004 **21.35** Zapraszamy do teatru: Medardo i Pamela **22.35** Noc z Andělem **0.05** Wielka muzyka nocna I **1.35** Jak upolować mężczyznę... V (s.) **2.05** Wielka muzyka nocna II **4.00** Telewizyjne piosenki **4.50** Groteski Ch. Chaplina **5.00** Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.10 Pokémon (s. anim.) **6.30** Beyblade II (s. anim.) **6.55** Myszy urwisy (s. anim.) **7.20** Dinosaury (s. anim.) **7.45** Cudowny świat Walta Disneya **8.40** Delfin Flip (s.) **9.30** ESO (lista przeb.) **10.45** Czechy poszukują SuperStar II **12.00** Dzwońcie do TV Nova **12.30** Pod pięcioma wiewiórkami (film czes.) **13.55** Film o filmie (dok.) **14.15** Gambrinus liga (piłka nożna) **16.30** Derrick (s.) **17.35** Prognoza pogody **17.40** Jen ho nechte, ať se bojí (film czes.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Miss RC 2005 **22.10** Morderstwo doskonałe (film USA) **0.20** Zbroja Boga II (film HongKong) **2.35** Najlepszy seks (s. erot.) **3.35** Dzwońcie do TV Nova **4.00** Pod pięcioma wiewiórkami (film czes.).

■ PRIMA

8.00 W sprawie dzikiej natury (s. dok.) **8.30** Salon samochodowy **9.05** t-music (pr. muz.) **10.10** Z ptasiej rzeszy (s. dok.) **11.00** Kobieta prawa (s.) **12.35** Miejsce zbrodni (s.) **14.20** Twoja niewierna (film USA) **16.05** Rozmaryn i tymianek I (s.) **17.05** Brat na schwał (film czes.) **18.40** Prima TV **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Pixie i Dixie (s. anim.) **19.55** Ostatni świadek (s.) **20.50** Zew przeszłości (film niem.) **22.30** Sposób na blondynkę (film USA) **0.40** Szybka wygrana **2.20** Nikt nie jest doskonały **3.15** Światowe naj... (s. dok.) **4.10** Ciernie (talk show) **4.55** Prima archiwum.

NIEDZIELA 10 KWIETNIA

■ TVP 1

6.30 Romantyczne podróże do Polski - Podróż do Wilna **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach **7.55** Karolek **8.10** Misiewanki (dla dzieci) **9.05** Domisie (dla dzieci) **9.30** Teleranek **10.00** W poszukiwaniu cudów (film kanad.) **11.45** Między ziemią a niebem (pr. public.) **13.00** Wiadomości **13.15** Film fabularny **15.00** Plebania (s.) **15.25** Film dokumentalny **16.20** Matura 2005 - z nami zdasz **16.40** Pociąg do kultury (mag.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Nad Złotym Stawem (film USA) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Rozważna i romantyczna (film ang.) **22.30** Z dalekiego kraju (film pol.) **0.50** Sala oficerska (film franc.).

■ TVP 2

6.50 Słowo na niedzielę **6.55** Potop (film pol.) **9.05** Liga Mistrzów skróty **10.25** Ostoja (mag.) **10.55** Zaginiony świat (pr. dok.) **11.55** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **12.20** Hubal (film pol.) **14.35** Złotopolscy (s.) **15.05** Szansa na sukces **16.00** Na dobre i na złe (s.) **16.55** Wędrówki przyrodnicze **17.30** 7 dni świat **18.30** Panorama **19.05** Chiński łącznik **19.35** Magazyn olimpijski - echa stadionów **20.04** Panorama flesz **20.10** Między niebem a ziemią (film USA) **22.00** Panorama **22.20** Sport-telegram **22.40** Anatomia sumień (film pol.) **23.35** Ogród sztuk (pr. artyst.) **0.00** Trąbka Clifforda Browna (film USA).

■ TV KATOWICE

6.55 Przygody koziołka Matołka (s.) **7.05** Tajemnica szyfru Marabuta (dla dzieci) **7.15** Książka dla malucha **7.25** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **7.45** Aktualności **8.00** Koncert życzeń **8.45** Zaolzie **9.00** Wiara i życie **9.45** Bilans Trójki **10.30** Kurier **10.35** Córki McLeoda (s.) **11.45** Władza **12.15** Gwiazdy sportu - Dorota Staszewska **12.45** Z życia Kościoła **13.10** Katowice żegnają Jana Pawła II **13.40** Koncert życzeń **14.05** Klub globtrotera **14.35** Podwodna Polska **15.45** Wspomnienia z Będzina **16.00** Magazyn kulturalny **15.00** Integracja (poradnik) **15.15** Tatrzańskie opowieści **16.45** Młodzież kontra (pr. public.) **17.35** Za strunami harfy **18.00** Aktualności **18.35** Regiony kultury **18.50** Kraina indygo (film franc.) **19.50** Muzyka łączy pokolenia **20.45** Studio pogoda **20.55** Było, nie minęło (mag.) **21.15** Książka tygodnia **21.45** Aktualności **21.55** Wiadomości sportowe **22.05** Piłkarska trójka **22.50** Studio pogoda **22.55** Kurier sportowy **23.15** Brzezina (film pol.).

■ POLSAT

6.15 Pierwsza miłość (film pol.) **7.00** Jesteśmy (mag.) **7.30** Domowa kawiarenka (pr. kulinar.) **8.00** Yu-gi-oh! (dla dzieci) **8.30** Pokémon (dla dzieci) **9.00** Hugo (dla dzieci) **9.30** Klinika samotnych serc (s.) **10.30** Rodzina zastępcza plus (s.) **11.30** Kopciuszek (film ang.) **13.30** Billy Madison (film USA) **15.30** Fundacja Polsat **15.45** Wydarzenia **16.00** Pasjonaci **16.30** Miodowe lata (s.) **17.15** Na zawsze razem (teleturniej) **18.15** Daleko od noszy (s.) **18.45** Wydarzenia **19.15** Rodzina zastępcza plus (s.) **20.15** Pensjonat pod Różą (s.) **21.15** Dziki pojedynek (s.) **22.20** Kuba Wojewódzki (pr. public.) **23.20** Nasze dzieci (s.) **0.20** Unia Tarnów - Atlas Wrocław **2.15** Magazyn sportowy **2.20** Miłość, szmaragd i krokodyl (film USA) **4.20** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.00 Losy jednego teatru, losy jednej generacji **6.00** Ciekawostki z regionów **6.25** Bajki Andersena **6.35** Jagoda i Kwiatek (s.) **6.40** Bajka **6.50** Czarno-biały Piotr (s.) **6.55** Śpiewanki **7.05** Čáryfuk II (s.) **7.30** Zestaw bajkowy Edka (dla dzieci) **9.30** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **10.00** Wędrująca kamera (mag.) **10.25** Obiektyw (mag.) **11.00** Karetka (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.10** Gwiazda życia (bajka) **14.00** Gdzie pieniądze pomagają **14.15** Magazyn chrześcijański **14.30** Magazyn religijny **14.55** Zła krew (s.) **16.10** Film o filmie: Upiór w operze (dok.) **16.35** W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) **16.55** Adresat TVC (mag.) **17.15** Gdzie się podziała ta stara piosenka **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości **18.05** Podwójne skierowanie II (s.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Zwycięstwo (film czes.) **21.35** Bez ogródek (pr. publ.) **22.05** Wiadomości, Bramki, punkty, sekundy **22.15** Losowanie Sportki i Szansy **22.20** Miejsce zbrodni (s.) **23.50** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.55** Omerta III (s.) **0.45** Adresat TVC (mag.) **1.05** Pytania V. Moravca **2.05** Sportowcy świata **3.05** Za ścianą **3.35** Coś od Dvořáka **4.10** Gdzie się podziała ta stara piosenka.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS **7.10** Terra musica **7.50** Panorama **8.30** Po czesku **8.40** Klucz (mag.) **9.15** Kamienna orkiestra (film TV) **10.30** Večerníček (dok.) **11.00** Kamera w podróży: Wyprawy na koniec świata (s. dok.) **11.55** Słowo świąteczne **12.00** K. Weis: Polski Żyd (opera) **13.50** Kinobox (mag.) **14.15** Studio sport **16.45** Buly, transmisja meczu hokeja na lodzie **19.35** Euronews **20.00** Wieczór na temat... **22.05** Kultura.cz (mag.) **22.35** Dograne (mag. sport.) **23.25** Nocny klub filmowy: Memento (film USA) **1.20** Charlie Mariano: Performance (koncert) **2.20** W lot po świecie **2.50** Druga noc (film meks.) **4.40** Vyškovec.

■ NOVA

5.50 Beyblade II (s.) **6.15** Myszy urwisy (s. anim.) **6.40** Dinosaury (s. anim.) **7.05** Cudowny świat Walta Disneya **8.00** Wyspy życia (s. dok.) **8.55** Bohaterowie 2. wojny światowej (s. dok.) **9.20** Morderca ukrywa twarz (film czes.) **11.05** Stefanie VIII (s.) **12.00** Siódemka (prog. dys.) **13.00** Rady ptaka Loskutáka (mag.) **13.45** Flintstones II: Niech żyje Rock Vegas (film USA) **15.40** Derrick (s.) **16.50** Prognoza pogody **16.55** Speed II: Wyścig z czasem (film USA) **19.18** T-Mobile Renta **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Czechy poszukują SuperStar II (pr. roz.) **21.40** Odłamki (mag.) **22.05** Teletele (pr. roz.) **22.45** Czechy poszukują SuperStar II **23.10** 24 godziny III (s.) **0.00** Futuresport (film USA) **2.00** Siódemka **2.55** Odłamki **3.20** Program rozrywkowy **4.25** Dwaj z Queens (s.) **4.45** Zachodni wiatr (s.).

■ PRIMA

8.00 W lot po świecie (s. dok.) **9.00** Świat 2005 (mag.) **9.35** Když Burian Prášil (film czes.) **11.15** Niedzielny Receptariusz (mag.) **12.05** Mój przyjaciel Monk II (s.) **13.00** Niedzielna partia (pr. dys.) **13.45** Królowe Dzikiego Zachodu (film koprod.) **15.25** Atomowa burza (film USA) **17.05** Łzy w deszczu (film br.) **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (pr. kulinar.) **19.45** Pixie i Dixie (s. anim.) **19.55** Prawo i sprawiedliwość: Mordercze zamiary I (s.) **20.45** Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) **21.45** Zemsta (film USA) **0.00** Z archiwum X V (s.) **0.45** Szybka wygrana **2.25** Niedzielna partia **3.05** Światowe naj... (s. dok.) **4.00** Niedzielny Receptariusz **4.45** Prima archiwum.

PONIEDZIAŁEK 11 KWIETNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata **8.00** Wiadomości **8.15** Cafe serio **8.25** Kawa czy herbata **9.05** Pan Andersen opowiada (s.) **9.30** Budzik (dla dzieci) **10.00** Mały rycerz El Cid (s. anim.) **10.30** Moda na sukces (s.) **10.55** Doktor Quinn (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (pr. info.) **12.20** Rolnictwo na świecie **12.35** Zielony biznes (mag. eko.) **12.45** Plebania (s.) **13.10** Klan (s.) **13.40** Rok w ogrodzie (mag.) **14.00** ZUS radzi (mag.) **14.10** Apetyt na euro **14.30** Operacja Bernhard (s.) **15.00** Wiadomości **15.10** Bigosowa i Szwagry (talk show) **15.35** Moda na sukces (s.) **16.00** Auto-Mix (mag.) **16.25** Recepty Jedynki (mag.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Miasto marzeń (s.) **17.50** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Klan (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Prosto w oczy (pr. public.) **20.30** Misja specjalna (reportaż) **21.00** Klucz (teatr) **22.50** Wiadomości **23.00** Władysław Szpilman 1911 - 2000 - własnymi słowami (film dok.) **0.00** Po godzinach (pr. kultur.).

■ TVP 2

6.50 Złotopolscy (s.) **7.15** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **7.25** Plecak pełen przygód (dla dzieci) **7.45** Film pod strasznym tytułem (s. anim.) **7.55** Kasztaniaki (s. anim.) **8.10** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie (mag.) **9.55** M jak miłość (s.) **10.50** Pytanie na śniadanie **11.15** Panorama **11.20** Pytanie na śniadanie **11.55** Magazyn Ligi Mistrzów **12.25** Kochaj mnie (s. dok.) **12.45** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **13.00** Panorama **13.30** Polskie drogi (s.) **14.45** Tropem pantery śnieżnej (film dok.) **15.40** Diakonisa (reportaż) **16.00** Panorama **16.10** Na dobre i na złe (s.) **17.05** Przystanek praca (mag.) **17.15** Konsument (mag.) **17.45** Lubię czytać (mag.) **18.30** Panorama **19.05** Camilla wychodzi z cienia (film dok.) **19.55** Panorama flesz **20.05** M jak miłość (s.) **20.55** Kulisy serialu „M jak miłość" **21.05** Kochaj mnie (s.) **21.30** 997 (mag. krym.) **22.00** Panorama **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.45** Warto rozmawiać (talk-show) **23.30** Kultura **23.40** Warto rozmawiać (talk-show) **0.30** Z Archiwum X (s.).

■ TV KATOWICE

9.00 Wszystko o rasach - Bigle (s.) **9.30** Tajemnica Enigmy (s.) **12.35** Ginące cywilizacje - Punanowie z Kalimantan (pr. dok.) **14.00** Było, nie minęło (mag.) **14.45** Dobre praktyki (pr. public.) **14.55** Janka (s.) **15.45** Jej portret - Magdalena Grodzka (pr. dok.) **19.00** Klan (s.) **23.10** Plebania (s.) **0.05** Ty jesteś skała.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) **6.45** TV market **7.00** Interwencja (reporataż) **7.20** Rocket Power (s. anim.) **7.50** Zbuntowany anioł (s.) **8.40** Benny Hill (film ang.) **9.05** Miodowe lata (s.) **9.55** Kopciuszek (film ang.) **11.55** Zbuntowany anioł (s.) **12.50** Billy Madison (film USA) **14.45** Dziki - Pojedynek 2 (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (s.) **16.30** Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście 3 (s.) **17.00** Stan wyjątkowy (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.25** Samo życie (s.) **20.15** Świat według Kiepskich (s.) **20.45** Miłość, szmaragd i krokodyl (film USA) **23.05** Boston Public 2 (s.) **0.00** Biznes Wydarzenia (mag.) **0.25** Bumerang (pr. public.) **1.00** Co z tą Polską? (pr. public.) **1.55** Instynkt (film USA).

■ TVC 1

5.00 Czarne owce (pr. publ.) **5.30** U nas w Europie (mag.) **5.59** Dzień dobry z TVC **8.30** Ulica Sezamkowa III (dla dzieci) **9.00** AZ-kwiz Junior (teleturniej dla dzieci) **9.30** Bez ogródek (pr. publ.) **10.00** Wiadomości **10.05** Podwójne skierowanie II (s.) **11.00** Oczarowanie V (s.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **14.00** Wiadomości **14.05** Kalendarium **14.20** Uśmiechy M. Plzáka **15.00** W poszukiwaniu czasu utraconego **15.20** Skarby świata (s. dok.) **15.35** Curriculum vitae (s. dok.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole (pr. dla dzieci) **16.35** Magdinos (dla dzieci) **17.00** Przyjaciele VII (s.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.50** Czeskie głowy (s. dok.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.30** Niewiarygodny świat rekordów i ciekawostek (mag.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Strażnik dusz (s.) **21.00** W lot po świecie (mag.) **21.35** Reporterzy TVC (reportaż) **22.15** Tworzenie państwa (pr. sat.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** Budzenie zmarłych (s.) **0.15** Oczarowanie V (s.) **1.10** Przyjaciele VII (s.) **1.35** Moda - Ekstrawagancja - Maniery **2.00** Obiektyw **2.30** AZ-kwiz **3.15** Tydzień w regionach **4.30** Zapomniane wyprawy.

■ TVC 2

5.05 Omega **5.20** Przygody nauki i techniki (s. dok.) **5.45** Auto Moto Revue (mag. mot.) **6.10** Wiadomości TVS **6.35** Dograne (mag.) **7.20** Zmierzch wynalazców (s. dok.) **7.50** Panorama **8.30** Dzieci z Afryki (s. dok.) **8.45** Wideoatlas naszej przyrody **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **12.00** Euronews **12.35** Czy mnie zechcecie? (mag.) **12.50** Kapitan Tabarly (dok.) **13.45** Gdzie pieniądze pomagają **13.50** Angielski dla najmniejszych **14.00** Licz się ze mną (film islan.) **15.20** Śpiewanki **15.30** Adresat TVC (mag.) **15.50** Europa dziś (mag.) **16.20** Świat sztuki: Norman Mailer (s. dok.) **17.20** Wojskowe historie (s. dok.) **17.40** Sport w świecie **18.10** EXPOczitka **18.20** Ten nasz czeski charakter **18.35** Wiadomości w języku migowym **19.00** Time out **19.25** Magazyn F **19.40** Szkoła bilardu (s. dok.) **20.00** W podziemiach trzeciej rzeszy (s. dok.) **20.50** Spostrzeżenia z zagranicy **21.00** Za ścianą (mag.) **21.25** Klub filmowy: Tydzień z życia mężczyzny (film pol.) **23.00** Herbie Hancock and Wayne Shorter (koncert) **23.55** Państwo kontra nabożeństwo (dok.) **0.55** Sport w świecie **1.25** Time out **1.50** Magazyn F **2.05** Szkoła bilardu **2.20** Popcorn **2.50** Po czesku **3.00** Euronews **4.00** Worldnet.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Przygody z Nigelem Marvenem (s. dok.) **9.25** Fakt pokusy 1/2 (film wł.) **11.25** Matlock VII (s.) **12.15** Marianna, królowa nocy (s.) **14.00** Moje **13.05** Darowane serce (s.) **14.55** Obrotna puszysta Walentyna (s.) **16.40** Dr (s.) **15.50** Chicago Hope IV (s.) **18.10** Właśnie tak ryzykuj! (teleturniej) **17.10** Pe **17.20** Medicopter 117 III (s.) **18.10** Prognoza pogody **18.20** M.A.S.H. (s.) **18.50** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** On jest kobietą (s.) **21.10** Był sobie pewien policjant (film czes.) **22.45** Krok do morderstwa (s.) **23.45** Miejsce zbrodni: Słońce i burza (film niem.) **1.10** Erotyczne poszukiwania (s. erot.).

■ PRIMA

8.00 Largo (s.) **8.55** Wbrew losowi **9.45** Wspaniali i bogaci (s.) **10.15** Prima jazda **11.05** Hotel Orth VII (s.) **12.00** Leśniczówka Falkenau (s.) **12.50** Sekta Dawsona III (s.) **13.40** Pomoc domowa (s.) **14.10** Pan Złota Rączka IV (s.) **15.30** Jej pan Beverly Hills 90210 II (s.) **16.30** AC Sparta Praha - Bohemians (piłka nożna) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **19.00** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma chochla **19.45** Pixie i Dixie (s. anim.) **19.55** Big Ben III (s.) **21.35** Kobieca zdradliwość (s.) **23.15** Nikita II (s.) **0.15** Szybka wygrana **1.45** Na krawędzi (s.) **3.20** Sauna (talk show) **4.10** Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Kronika Rodzinna

Dnia 11 kwietnia obchodzi swój Jubileusz Życiowy

pani WANDA SZURMANOWA

z Trzyńca. Z tej okazji wiązankę najserdeczniejszych życzeń zdrowia, pogody ducha, samych słonecznych dni i radości w rodzinnym gronie życzą mąż, córka i synowa z rodzinami. GL-193

...Ludzie odchodzą,
lecz wdzięczność i wspomnienia pozostają...

Jutro, dnia 10. 4. 2005, obchodziłaby 95. rocznicę urodzin nasza Kochana Mama, Teściowa i Babcia

pani STEFANIA KOCH

z domu Suchanek z Darkowa, pochodząca z Karwiny Kopalni, równieśniczka Liry i jej długoletni sopran.

W dniu 12. 5. 2005 zaś upłynie 27 lat od Jej odejścia z grona bliskich. Z szacunkiem i miłością wspominają córka Irena i syn Henryk z rodzinami. GL-169

Dnia 11. 4. obchodziłaby 74. rocznicę urodzin nasza Kochana

śp. ANNA KLUZ

z żalem i miłością wspominają mąż Paweł z synami i córkami. GL-192

Kto kochał i był kochany
nie będzie nigdy zapomniany.

Dnia 11 kwietnia mija pierwsza bolesna rocznica śmierci naszej Najdroższej Matki, Żony, Babci, Siostry

śp. ZDZISŁAWY BAJGER

z Hawierzowa Błędowic. Prosimy wszystkich, którzy Ją znali, o chwilę cichej zadumy i modlitwy z nami - najbliższymi. GL-152

Człowiek szlachetny odchodząc do wieczności
nie umiera, ale żyje w naszej pamięci.

Dnia 10 kwietnia mija 8. rocznica śmierci naszego Niezapomnianego Męża, Dziadka i Ojca

śp. JÓZEFA CZUDKA

z Gródku. O chwilę wspomnień prosi żona z rodziną. AL-016

Człowiek szlachetny, odchodzący do wieczności
nie umiera, ale żyje w naszych sercach i pamięci.

Dnia 6. 4. 2005 minęła 20. bolesna rocznica, kiedy na zawsze opuścił nas nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Dziadek

śp. EUGENIUSZ FUSEK

Wszystkich, którzy Go znali i darzyli szacunkiem, prosimy wspólnie z nami o modlitwę. Msza Św. za spokój Jego duszy zostanie odprawiona w sobotę 30. 4. 2005 o godz. 15.45 w kaplicy pw. Jana Nepomucena w Zawadzie. Wspominają z miłością żona, syn z rodziną i najbliżsi. GL-178

Kto w sercach żyje, nie umiera...

Dnia 11. 4. 2005 mija 10. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. KAROLA JASIOKA

z Cz. Cieszyna Sibicy. O chwilę wspomnień i cichej zadumy proszą najbliżsi. AD-053

Dnia 11 kwietnia 2005 r. minie druga rocznica śmierci naszego Drogiego Nieodżałowanego

JANA RUSNOKA

Wszystkich, którzy zachowali Go w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-191

Czas szybko mija, lecz pamięć
w naszych sercach pozostaje.

Dnia 9. 4. 2005 mija 1. bolesna rocznica, kiedy na zawsze opuścił nas nasz Ukochany Mąż, Ojciec i Dziadek

śp. RUDOLF SIWY

z Trzyńca. O chwilę wspomnień i cichej zadumy proszą żona i synowie z rodzinami. GL-183

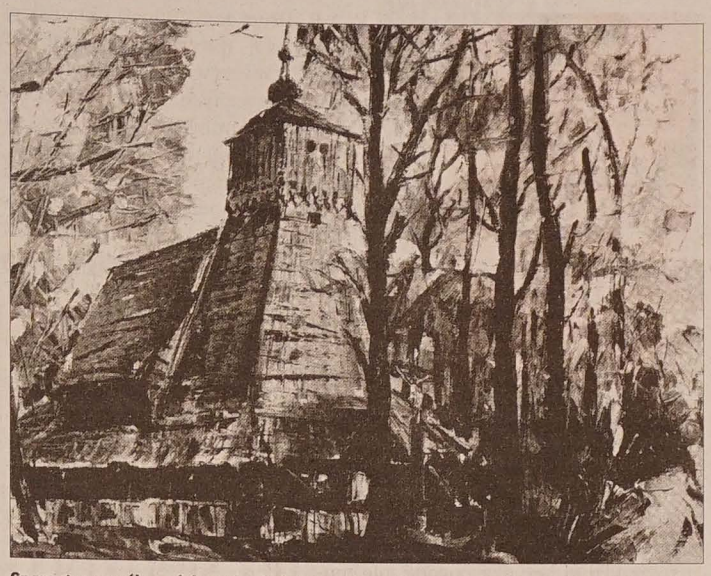

Spore grono osób – miejscowi miłośnicy sztuki ze Szczyrku i okolicy, przedstawiciele władz gminnych oraz przyjaciele z Zaolzia – wzięło udział w finisażu wystawy obrazów Oskara Pawlasa **nazwanej „Tam, gdzie byłem", który odbył się tydzień temu w Szczyrku. Artysta pokazał pejzaże z miejsc, gdzie tworzył – przede wszystkim podczas plenerów. O autorze i jego twórczości opowiedział właściciel Beskidzkiej Galerii Sztuki w Szczyrku i członek bielsko-bialskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska"** Mirosław Bator. **Jak wynikało z wypisów w księdze, wystawę obejrzało sporo zwiedzających, którym obrazy olejne Oskara Pawlasa bardzo się podobały.** (o) **Reprodukcja: Guty, olej, 1992**

realitní kancelář FLASH real, s.r.o.

Staroměstská 583, Trzyniec
(naprzeciwko restauracji "Stará záchytka") Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cz. Cieszyn:

3+1 ul. Mládežnická	355 000,- Kč
3+1 ul. Časlavská	370 000,- Kč
3+1 ul. Kysucká	380 000,- Kč
3+1 ul. Polní	395 000,- Kč
3+1 ul. Koperníkova	515 000,- Kč
3+1 ul. Koperníkova	540 000,- Kč
3+1 ul. Hrabinská	570 000,- Kč
4+1 ul. Polní	395 000,- Kč
1+1 v os.vl. ul. Tovar.	do uzgodnienia

Tel.: 777 752 855

Mieszkania Trzyniec:

0+1 ul. Beskydská	310 000,- Kč
1+1 ul. Beskydská	310 000,- Kč
1+1 ul. Slezská	420 000,- Kč
1+1 ul. Jablunkovská	465 000,- Kč
2+1 ul. Lidická	274 000,- Kč
2+1 ul. Revoluční	525 000,- Kč
2+1 ul. Topolová	450 000,- Kč
2+1 ul. Dukelská	520 000,- Kč
2+1 ul. Koperníkova	525 000,- Kč
2+1 ul. Lidická	550 000,- Kč
2+1 ul. Palackého	625 000,- Kč
3+1 ul. Polní	620 000,- Kč
4+1 ul. Sosnová	650 000,- Kč
4+1 ul. Sosnová	750 000,- Kč
4+1+garaż ul. Sosn.	950 000,- Kč

Tel.: 777 752 855

Chaty:

Chata drew. Cieszyn	75 000,- Kč
Chata murow. w Trzyńcu	325 000,- Kč
Chata drew. Rzeka	500 000,- Kč

Tel.: 776 287 422

1 570 000,- Kč
Wielopole Dom rodzinny 6+1, ładne miejsce. Parcela: 10 800m2 Tel.: 776 287 422

2 100 000,- Kč
Śmilowice Willa 4+1 a 3+1+budowa gospod. Parcela: 1,6 ha. Tel.: 777 077 034

2 080 000,- Kč
Cz. Cieszyn DR 4+1+garaż Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034

1 800 000,- Kč
Kocobędz Dom rodzinny 5+1. Parcela:4 ha,spokoj. okolica Tel.: 777 077 034

1 750 000,- Kč
Śmiłowice Dom rodzinny 2x 3+1. Ładne miejsce. Tel.: 777 077 024

1 580 000,- Kč
Trzycież DR 5+1+budowa gospodarcza+garaż. Tel.: 777 077 034

425 000,- Kč
Rzeka Chata murowana. Tel.: 776 287 422

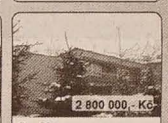
2 800 000,- Kč
Cz. Cieszyn Willa 6+2+garaż. Tel.: 777 077 034

1 950 000,- Kč
Ropica DR 7+1+domek ogrodowy. Widok na góry. Tel.: 777 077 034

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

GL-160

Co w teatrze

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN, PZKO, ul. Bożka: Proszę zrób mi dziecko (9, godz. 15.30); **CZ. CIESZYN:** Cieszyńskie nebe (9, godz. 17.30).

Co w kinach

BYSTRZYCA: Aleksander (9, godz. 19.00), **KARWINA – Centrum**: Kubuś i Hefalumpy (9, 10, godz. 15.30; 11, godz. 17.45); „Skřítek" (9, 10, godz. 17.45); Poznaj moich rodziców (9–11, godz. 20.00); **Reflex**: Za wszelką cenę (9, 10, godz. 17.00, 20.00; 11, godz. 17.00); „Skřítek" (11, godz. 20.00); **Ex:** Marzyciel (9, 10, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: „Příběh obyčejného šílenství" (9, 10, godz. 17.30); „Sametoví vrazi" (9–11, godz. 20.00); Drzwi w podłodze (11, godz. 17.30); **HAWIERZÓW – Centrum**: Back to Gaja (9–11, godz. 15.30); Constantine (9, 10, godz. 17.45, 20.00; 11, godz. 17.45); Ray (11, godz. 20.00); Bajki (10, godz. 14.00); **CZ. CIESZYN – Central:** 5x2 (9, godz. 17.00); W stronę morza (9, 10, godz. 19.00); **CIESZYN – Piast**: Poznaj moich rodziców (9, 10, godz. 17.15, 22.00; 11, godz. 17.15); Za wszelką cenę (9–11, godz. 19.30); Zebra z klasą (9–11, godz. 15.30).

Co na antenie

MAGAZYN ZAOLZIE: TV Katowice (10, godz. 8.45).

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po–pt: 19.00–19.15, nie: 18.30–19.00

Co w terenie

CZ. CIESZYN – Parafia kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa zaprasza w środę 13. 4. na uroczystą mszę św. w intencji Ojca Świętego Jana Pawła II. Początek – godz. 17.30.

▲ Biblioteka Miejska, ul. Ostrawska zaprasza 13. 4. o godz. 17.00 na wykład z przeźroczami pt. „Samotność w kanadyjskim pustkowiu" pana inż. Radima Ptáčka.

▲ Filia biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčka 6 zaprasza na spotkanie z Ksenią Góralik pt. „Szkocja widziana oczami studentki" 12. 4. o godz. 17.00.

BYSTRZYCA – Miejscowa organizacja upośledzonych wraz z MK PZKO zaprasza na wystawę pomocy zdrowotnych i prac ręcznych, 14-17. 4. w godz. 10-18 w miejscowym Domu PZKO. Otwarcie wystawy 14. 4. o godz. 9.30.

OLDRZYCHOWICE – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza na spotkanie 11. 4. o godz. 18.00. Program: przeźrocza z wycieczek.

PIOTROWICE k. Karwiny – Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na wystawę robót ręcznych 9. 4. w godz. 9–18, 10. 4. w godz. 9–17 do Domu PZKO.

ŻUKÓW – MK PZKO zaprasza na wystawę prac ręcznych i kulinarnych 10. 4. w godz. 8–19 w domu myśliwców „Na Zapolti" w Żukowie Dolnym. Zapewniony bogaty bufet i loteria.

ORŁOWA MIASTO I ŁAZY – zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków wraz z członkami MK Obwodu Orłowa na wspólne powitanie wiosny z TL „Bajka" pt. „Skarb Pusteckiego" 16. 4. o godz. 15.00 w świetlicy w Zimnym Dole.

ŁYŻBICE WIEŚ – MK PZKO zaprasza na 2. rocznik turnieju szachowego dla członków PZKO 24. 4. od godz. 8.00 w świetlicy Koła Łyżbice Wieś. Arbiter inż. Schoupal Edward. Zgłoszenia przyjmuje do 20. 4. Miczek Jaroslav tel.: 558 321 993, 606 671 405.

CIERLICKO – Kluby Kobiet oraz Klub Seniora zapraszają na spotkanie 14. 4. o godz. 17.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 12. 4. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

SA„J" KRAKÓW – zapraszamy na „Odwetówkę", 14. 4. od godz. 19.00 w kawiarni Krzysztofory przy ul. Szczepańskiej 2 w Krakowie. Tematem przewodnim będzie JAMAJKA (czyli na kolorowo). W ramach programu konkurs z nagrodą dla najbarwniej przebranego gościa!

ZG PZKO – zawiadamia, że wiosenny Konwent Prezesów odbędzie się w środę 13. 4. o godz. 15.30 w Czeskim Cieszynie w sali Klubu PZKO przy ul. Bożka.

Koncerty

STONAWA – z okazji 100–lecia zorganizowanego śpiewactwa w gminie i 10–lecia Chóru Mieszanego Stonawa odbędzie się uroczysty koncert 16. 4. o godz. 16.00 w Domu PZKO.

CHÓR CANTICUM NOVUM – zaprasza na Koncert pasyjny 17. 4. o godz. 11.30 w kościele kat. w Jabłonkowie.

Oferty

APS, s.r.o. oferuje jakościowe okna PCV za bezkonkurencyjne ceny. Tel. kom: 776 738 373, fax: 558 711 482 H –002

Stacja kontroli pojazdów STK Nawsie

Właśnie otwarta!!!

Autoservis Czudek, s.r.o.

Godziny otwarcia:
Poniedziałek 7.00-17.00
Wtorek 7.00-17.00
Środa 7.00-17.00
Czwartek 7.00-17.00
Piątek 7.00-15.00
Sobota 8.00-12.00

Tel. 558 340 985, *stk.navsi@atlas.cz*

GL-194

Kamieniarstwo WRZOS

Nagrobki

Bezpośredni importer granitu

- Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich
- Wiele nowości na rynku czeskim
- Bardzo niskie ceny, przyjeżdżamy również do klienta na pomiar

Mieszkamy na tej samej Ziemi Cieszyńskiej

Siedziba firmy:
Hażlach, ul. Cieszyńska 18
tel.: +48 600 293 968
tel.: +48 338 567 377
4 km od granicy w Boguszowicach

Filia:
Goleszów, ul. Grabowa 4

GL-196

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI – BIAŁA GALERIA: do 10. 4. wystawa obrazów, rysunków i ilustracji Jolanty Lyskowej–Petržílkowej. Otwarte po–pt: 9–15 po zgłoszeniu w portierni TD.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

KANCELARIA ADWOKACKA
Mgr. Janusza Sabeli

przyjmie absolwenta/prawnika

wymogi:
ukończenie prawniczych studiów wyższych
bardzo dobra znajomość języka polskiego

osoby zainteresowane proszone są o kontakt: sabela@sabela.cz, tel. 558 711 617.

HY-013

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu" przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: *ogloszenia@glosludu.cz*

Głos Ludu ♦ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ♦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ♦ Redaktor naczelny Beata Schönwald ♦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: *info@glosludu.cz* ♦ Oddział redakcji: ul. Novinářská 3, Ostrawa 709 29, tel. 597 450 252, e-mail: *glosludu@volny.cz* ♦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ♦ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51; zamówienia – tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *abocentrum@mediaservis.cz*; reklamacje – tel.: 800 800 890 ♦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ♦ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ♦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ♦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222 ♦

Księgarnia Wirthualna

MARIA NUROWSKA – »Powrót do Lwowa«

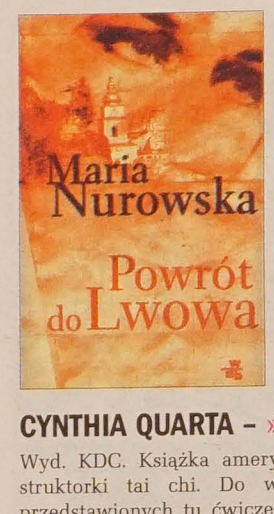

Wyd. W.A.B. Drugi tom trylogii ukraińskiej Marii Nurowskiej (pierwszy nazywał się „Imię twoje...”), rozgrywający się na tle niedawnych dramatycznych wydarzeń, dotykający najbardziej uniwersalnych ludzkich problemów, to poruszająca opowieść o cenie, jaką trzeba zapłacić za prawo do miłości. Wyprawa na Ukrainę zupełnie odmieniła życie głównej bohaterki powieści, Elizabeth Connery. Otoczona miłością, odnajduje się na nowo w roli kochającej i kochanej kobiety i matki. Czy jednak ma prawo do szczęścia, gdy sprawy z przeszłości wciąż pozostały nie zamknięte?

CYNTHIA QUARTA – »Tai chi na siedząco«

Wyd. KDC. Książka amerykańskiej instruktorki tai chi. Do wykonywania przedstawionych tu ćwiczeń nie trzeba nawet wkładać sportowego obuwia! Nie przeszkodzi ci brzydka pogoda, nie musisz wciskać w napięty plan dnia wyjścia do siłowni. Możesz ćwiczyć w domu, w każdej dogodnej chwili, zgodnie z własnymi potrzebami. Dzięki temu poradnikowi zapoznasz się z wszechstronnie działającymi ćwiczeniami tai chi, dostosowanymi do pozycji siedzącej, dzięki czemu można je wykonywać choćby przy biurku lub podczas oglądania telewizji, a nawet jeszcze... przed wstaniem z łóżka!

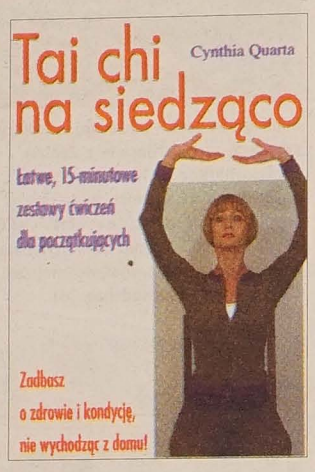

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. **(kor)**

Krzyżówka

Poziomo: 1. ostro zakończony 5. pniak z korzeniami po ścięciu drzewa 9. rekin z rozszerzoną głową 11. niemiecka JAWA z Paffingen 12. ptak z rodziny papug 13. ma swój alfabet 14. Myśliciela stworzył 15. poszarpane, strome wybrzeże morskie 16. najście niespodziewane 17. podoficer zawodowy 18. skała osadowa, używana jako probierz 19. akadyjscy bogowie niższych regionów 20. z Dedalem uczył się latać 21. miasto portowe w Chile 24. masa serowa z mleka owczego i krowiego 27. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Przysłowie polskie) 34. długi odcinek czasu 35. słynne uzdrowisko w Szwajcarii 36. nietykalna świętość 37. ziele na kaszel 38. nawet komputery atakuje 39. bzdury 40. dolna część głowicy doryckiej 41. chroniony przeżuwacz 42. w Kenii leży 43. procesory produkuje 44. erotyki, wiersze satyryczne i liryki tworzył 45. na Słowacji leży 46. dęty drewniany instrument 47. Indianin z rezerwatu w Arizonie 48. imię Delona.

Pionowo: 1. sobek 2 tam najtańsze miejsca w teatrze 3. odwiedzany 1 listopada 4. terma 5. dramat Słowackiego 6. ojciec i matka 7. „trunkowe” miasto w Tanzanii 8. wieś, która dała nazwę puszczy 9. nad wystawą sklepową 10. niepotrzebny nudystce 22. sanskrycka epopeja rycerska 23. do małej herbatki 25. luba 26. przelot między cylindrem i tłokiem uszczelnia 28. w marcu świętuje 29. szelma 30. utwór wydany po śmierci autora 31. we wrześniu imieniny obchodzi 32. cienka, nieprzemakalna tkanina 33. łacińskie „y”. **Opr. JO**

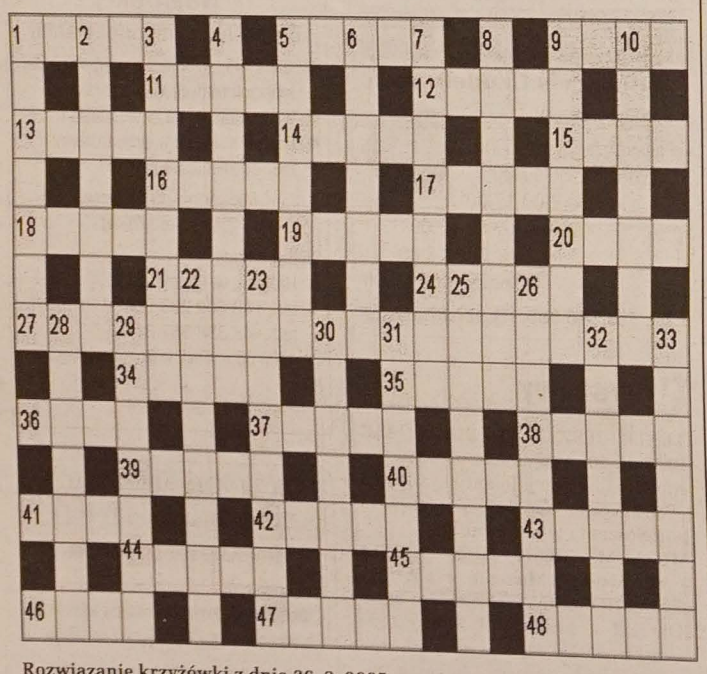

Rozwiązanie krzyżówki z dnia 26. 3. 2005

Poziomo: 1. DODEK 5. JAM 8. WABIK 11. LUEPA 13. ESZKI 15. SHIRE 16. RISOTTO 17. LUZON 18. PEGAZ 19. ROGAL 20. AORTA 21. CŁO 22. IGREK 23. RAMSZ 26. NARTA **29. BABA Z WOZU KONIOM LŻEJ** 36. CROMA 35. ETAT 37. AARE 38. LINCZ 39. MOTET 40. ALGA 41. URSYN 42. ATOL 43. STOŁP 44. EKLER 45. KEPI 46. APASZ 47. KLON 48. KOTEK 49. ANAWA.

Pionowo: 1. DUSZANBE 2. DZIERZBA 3. KLEPARZ 4. BERGAMO 5. JASZCZUR 6. METRONOM 7. CZOGORI 8. WILLIAM 9. BEZDROŻA 10. KONEKSJE 12. PIA 14. STO 24. AWANPORT 25. SZCZUPAK 27. ANAMNEZA 28. TORTILLA 30. ATELIER 31. ATLASIK 32. KOKSIAK 33. LATARKA 34. ERGONOM.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka Pawła Fabiańskiego pt. **„Cuda Polski – Parki narodowe”.** Termin nadsyłania rozwiązań upływa w **piątek 15 4. 2005** o godz. **12.00.** Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 26. 3. otrzymuje **Alina Motyka – Karwina.** Nagroda do odebrania w redakcji.

Wydarzenia Sportowe

KAMIL KOUTNÝ, TRENER TENISISTÓW STOŁOWYCH STARTU SUCHA GÓRNA:

Wróciliśmy z dalekiej podróży

Niewiele zabrakło do tego, by po pierwszych dwóch półfinałowych meczach ekstraligi tenisistów stołowych pomiędzy Startem Sucha Górna a NH Ostrawą powiało sensacją. Ekipa Startu - najlepsza drużyna fazy zasadniczej rozgrywek, uległa we wtorek 3:4 NH Ostrawie i swoją reputację hawierzowianie (w składzie: Čihák, Košťál, Mrkvička) naprawili dopiero dzień później, pokonując w drugim meczu na własnych śmieciach Ostrawę gładko 4:0. Na poniedziałek i wtorek seria grana do czterech zwycięstw przesuwa się do Ostrawy. W hali sportowej przy ulicy Vareńskiej tenisiści stołowi NH Ostrawy mogą liczyć na głośny doping swych kibiców i atut własnych stołów. Hawierzowianie niemniej jednak są faworytami na awans do finału.
W drugiej półfinałowej parze walczy obrońca tytułu – El Ninio Praga z Robotem Mokre Lazce i tu rzeczywiście faworyt po dwóch pojedynkach oblał się zimnym potem. Prażanie przegrali oba mecze i przed rewanżami są w sytuacji nie do pozazdroszczenia. „Głos Ludu” rozmawia z będącym w o wiele lepszym nastroju trenerem Startu Sucha Górna Kamilem Koutnym.

W półfinałach chyba nie można zlekceważyć rywala, ale moim zdaniem tak właśnie było we wtorek w Hawierzowie...

Jak to się mówi w żargonie sportowym, wróciliśmy z dalekiej podróży. Na całe szczęście udało nam się bez większych problemów pokonać NH Ostrawę w środowym spotkaniu. W wypadku drugiej przegranej zespół byłby w niezłych tarapatach. Ostrawianie przed własną publicznością są nieobliczalni i gdyby prowadzili już 2:0, kto wie, jak potoczyłyby się dalsze losy tej serii. Nie sądzę, by moi podopieczni zlekceważyli we wtorek przeciwnika. Przełomowym momentem spotkania była przegrana walka Mrkvički z Prokopcowem. O losach wtorkowego meczu zadecydował debel, a w grze podwójnej ostrawianie należą do krajowej czołówki.

Kluczową postacią w ostrawskim zespole jest Ukrainiec Dimitrij Prokopcow, ale wydaje mi się, iż nie można całej półfinałowej serii opierać tylko na jednym pingpongiście. Czy zgodzi się pan ze mną?

Rzeczywiście ostrawianie nie mają tak wyrównanego zespołu, co my. Prokopcow należy do najbardziej doświadczonych zawodników w ekstralidze i jest motorem napędowym tej drużyny. Ważne, iż w środę Radek Košťál w pierwszym meczu pokonał Prokopcowa, przewaga psychiczna była więc po naszej stronie. Ostrawianie do środowego pojedynku wystawili m.in. młodego, 16-letniego Schwarzera, którego miałem okazję w przeszłości trenować. Nie sądzę, by to był z ich strony błąd taktyczny, Schwarzer jest utalentowanym zawodnikiem, niemniej jednak nie przykłada się ostatnio do treningów tak, jak powinien. Przed dwoma laty należał w swej kategorii wiekowej do czołówki europejskiej, ktoś powinien poprowadzić go we właściwym kierunku i nie zmarnować jego talentu.

W zakończonych w ubiegłym tygodniu drużynowych mistrzostwach Europy w brązowej reprezentacji RC zabrakło pańskich podopiecznych – Radka Košťála i Marka Čiháka. Obaj chyba z dużym rozczarowaniem przyjęli fakt, iż nie było ich w duńskim Aarhus...

Rozczarowania nie krył zwłaszcza Marek Čihák, który w całym sezonie zasłużył chyba na udział w reprezentacji RC i w dodatku to jeden z najlepszych deblistów w kraju. Z Radkiem Košťálem (aktualnym mistrzem RC w grze pojedynczej – przyp. JB) trener Pavel Špaček nie liczył do drużyny. Radek szykuje się do indywidualnych mistrzostw świata, które na przełomie kwietnia i maja odbędą się w Chinach. Oczywiście cieszę się z sukcesu reprezentacji. Brązowy medal drużynowych mistrzostw Europy to świetny wynik.

Rozmawiał **JANUSZ BITTMAR**

Górowali gospodarze

Dokończenie ze str. 1

– *Rok temu każda szkoła mogła wystawić najwyżej ośmioosobową ekipę. Nie licząc sztafet, pływacy startowali tylko w jednej konkurencji. W tym roku każda szkoła mogła wystawić dowolną liczbę zawodników, którzy mogli wystartować w kilku dyscyplinach* – powiedziała nam dyrektorka szkoły-gospodarza zawodów, **Wanda Tomčala**.

Na miano multimedalistów zasłużyli **Tomasz Endrych** (SPS Bystrzyca) i **Adrian Bromek** (PSP Sucha Górna), którzy triumfowali w stylu dowolnym i klasycznym. – *Ze swego dzisiejszego występu jestem zadowolony, ponieważ w stylu dowolnym udało mi się poprawić rekord życiowy. Rywale byli naprawdę znakomici* – powiedział nam po wyścigu A. Bromek. Dobry występ zaliczyła również **Ewa Heczko** z Bystrzycy, na co dzień narciarka alpejska z klubu SKI Beskid Wielka Racza. – *Z przebiegu mistrzostw, jak i swojego wyniku, jestem zadowolona. Karierę narciarską przerwałam w tym roku z powodu kontuzji. Jeżeli zdrowie dopisze, znów chciałabym powrócić na trasy narciarskie* – zdradziła nam Ewa.

Najmłodszym uczestnikiem mistrzostw był pierwszoklasista **Marek Grycz** z PSP w Trzyńcu przy ul. Dworcowej. Za zaciętą walkę, którą stoczył z o kilka lat starszymi kolegami, został nagrodzony gromkimi brawami. – *Było fajnie. Ale pod koniec zacząłem opadać z sił* – powiedział zawodnik trenujący pływanie od półtora roku.

Zwycięzców uhonorowano dyplomami, medalami i pucharami, najmiast puchary i nagrody rzeczowe dla szkół wręczono kierownikom wszystkich ekip.

Fot. Roman Baselides

Drużyna Bystrzycy w sztafecie (od gór... wej) Heczko, Zagóra, Endrych, Samie...

Wyniki pływackich mistrzostw

Dziewczyny młodsze – styl klasyczny: 1. N. Poloczek (Karwina) 0:48,1, 2. A. Kopeć (Wędrynia) 0:49,1, 3. U. Pająk (Lutynia Dolna) 0:49,6. **Dziewczyny młodsze – kraul:** 1. N. Klus (Jabłonków) 0:35,7, 2. W. Pytlik 0:38,8, 3. N. Poloczek (obie Karwina) 0:38,9. **Dziewczyny starsze – styl klasyczny:** 1. A. Poloczek (Karwina) 0:44,3, 2. M. Wisełka (Bystrzyca) 0:47,7, 3. E. Medyńska (Trznyiec VI) 0:48,0. **Dziewczyny starsze – kraul:** 1. E. Heczko (Bystrzyca) 0:35,8, 2. A. Poloczek (Karwina) 0:36,4, 3. M. Wisełka (Bystrzyca) 0:38,2. **Chłopcy młodsi – styl klasyczny:** 1. A. Bromek (Sucha Górna) 0:39,4, 2. T. Nawrat (Karwina) 0:44,3, 3. A. Zemene (Wędrynia) 0:44,4. **Chłopcy młodsi – kraul:** 1. A. Bromek (Sucha Górna) 0:28,4, 2. T. Nawrat (Karwina) 0:33,5, 3. A. Zemene (Wędrynia) 0:33,7. **Chłopcy starsi – styl klasyczny:** 1. T. Endrych (Bystrzyca) 0:37,6, 2. J. Wałoszek (Karwina) 0:38,2, 3. B. Samiec (Bystrzyca) 0:42,3. **Chłopcy starsi – kraul:** 1. T. Endrych (Bystrzyca) 0:28,8, 2. M. Chromiak (Bystřice) 0:29,7, 3. J. Wałoszek (Karwina) 0:30,00. **Sztafety:** 1. Bystrzyca 2:13,5, 2. Karwina 2: 20,2, 3. Wędrynia 2:28,4.

Nasza oferta

● **PIŁKA NOŻNA – I Gambrinus Liga:** Banik Ostrawa – Sigma Ołomuniec (dziś, 17.00). **MŚLF:** Futbol Trzyniec – Znojmo (dziś, 10.15). **Dywizja:** Slavia Orłowa – MKF Karwina (dziś, 10.15), IRP Cz. Cieszyn – Mikulowice (dziś, 16.00), Opawa B – Dziećmorowice, Olbrachcice – Frydek-Mistek (jutro, 16.00). **MISTRZOSTWA OKRĘGU:** Bogumin – Bohuslawice (dziś, 10.15), L. Piotrowice – W. Hosztice, Mosty k. Jabłonkowa – Bruntal (dziś, 15.30). **I A KLASA – gr. B:** Rychwałd – Bruszperk, Stonawa – Skrzeczoń (dziś, 15.30), Pietwałd n. M. – Bystrzyca (jutro, 15.30). **I B KLASA – gr. B:** Pietwałd – Darkowiczki (dziś, 15.30). **I B KLASA – gr. C:** Dąbrowa – Wierzniowice, Sucha G. – Żuków G., Wędrynia – Karwina B (dziś, 15.30), FK Hawierzów – Lutynia D. (jutro, 10.15), Śmiłowice – Sedliszcze, Nydek – Jabłonków, Niebory – Orłowa B (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Cierlicko – Domasławice, Datynie D. – SKF Hawierzów, Sn Hawierzów – I. Piotrowice, F. Orłowa – Sj Pietwałd, B. Rychwałd – Sn Zabłocie (dziś, 15.30), G. Błędowice – L. Łąki, Bogumin B – V. Bogumin (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Gnojnik – Chlebowice, Piosek – Oldrzychowice, Gródek – Bukowiec (jutro, 15.30). **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Milików – Frydlant B (jutro, 15.30).

● **MISTRZOSTWA PZKO W SZACHACH BŁYSKAWICZNYCH:** dziś od godz. 8.00 w Trzyńcu-Kanadzie, w lokalach Klubu PZKO. **(Opr. jb)**

Co słychać?

● **BANIK KARWINA SZLIFUJE FORMĘ PRZED PÓŁFINAŁEM.** Szczypiorniści Banika Karwina... półfinałów rozpoczną rywalizację... play off czeskiej interligi. W ram... szlifowania formy podopieczni tr... ra Jiřego Kekrta pokonali w towa... skim wyjazdowym meczu 32:20 ... waską Bystrzycę. **Bramki dla Ban...** zdobyli: Sobol 7/1, Prachař, Brz... Mrózek, Zdráhala, Kust, Lacha... Kichner, Horák 2, Požárek 1. Wc... po zamknięciu numeru karwi... zmierzyli się w kolejnym sparingu... parkiecie Koprzywnicy. Na wtorek... Karwinie zaplanowano rewanż z... waską Bystrzycą (o godz. 17.00).

● **KLUBSTEN KARWINA W F... OFFS.** Tenisiści stołowi Klubs... Karwina wywalczyli awans do... nału rozgrywek w 3. lidze. Zespół... barwach którego prezentuje się... trójka Polaków – Piecowski, Rog... Góralik, w półfinale trafi na S... perk. Karwiniacy zajęli drugą p... w tabeli 3. ligi. (jb)